

hlasy

Z DOMOVA A MISÍÍ

3

Hlasy z domova a misií
vydáva SVD Nitra
ročník šesťdesiaty siedmy,
marec 2023 | 1,00 EUR

KRÁČAME S BOŽÍM SLOVOM – 100 ROKOV SVD NA SLOVENSKU A V ČESKU 1923 – 2023

Diagnózy duchovného zraku

Text:

P. Igor
Kráľ SVD

Foto:

P Mariusz
Kubista SVD

Už je to pár rokov dozadu, čo sme v noviciáte pomáhali u susedov s drevom až do neskorého večera. Suseda nás zavolala na večeru: „Poriadne sa poumývajte, a poďte k stolu.“ V duchu som si myslel: „Načo sa umývať, veď nie je to až tak zlé?“ V šere som totiž nevidel to, čo som zbadal, keď som vošiel do izby plnej svetla. Bol som úplne špinavý...

Prijať milosť pôstnej doby

Milí čitatelia Hlasov, vstúpili sme do pôstneho obdobia, ktoré sa žiaľ u mnohých z nás prekrýva s predstavou istej formy diéty. Každý z nás však dobre vie, že pôst má byť niečo viac, než len vzdať sa čokolády, alebo zhodiť pár kíľ, ktorých sa nám ešte od Vianoc nepodarilo zbaviť. Ide o skúmanie seba samých vo svetle Kristovej obety na kríži. Ústrednou otázkou tohto obdobia by mohla znieť nasledovne: Je život, ktorý žijem životom pre Krista? Keď sa postavíme pod kríž a dovoľíme, aby svetlo Božej lásky ožiarilo naše životy, obstoja naše rozhodnutia a konanie pred tým, ktorý za nás podstúpil obetu na kríži? Pôst sa môže pre nás stať príležitosťou pozrieť sa na svoje životy v pravde a vidieť to, čo vedome či podvedome zvykneme prehliadať. Vďaka tomu sa budeme môcť stať lepšími ľuďmi, autentickjšími kresťanmi a vernejšími nasledovníkmi Pána Ježiša. Je to čas milosti a výzva hľadiť rovnakým smerom a spôsobom, ako hľadá Boh.

Prinavrátanie zraku Kristom

Bolo by naivné myslieť si, že keď Ježiš hovorí o navrátení schopnosti vidieť slepým, že tieto slová sa netýkajú tých, ktorí nemajú problém so zrakom. Stoja v centre Izaiášovho proroctva, ktoré si Ježiš vyberá ako inauguračnú reč počas svojej prvej kázne na začiatku svojho verejného účinkovania.

Možno netrpíme žiadnou chorobou oka, napriek tomu stručný prehľad chorôb duchovného zraku môže napomôcť v ich diagnostikovaní. Možno sa môžu stať užitočnými pri spytovaní svedomia, či príprave na svätú spoveď.

Diagnostika chorôb duchovného zraku

- » V kresťanských kruhoch je pomerne častá duchovná krátkozrakosť, kedy máme problém vidieť potreby iných. Máme totiž zaostrené len na vlastné záujmy.
- » Inokedy zas až príliš dobre ostríme do diaľky a zameriavame sa na chyby iných a tým, ktorí tak dobre nevidia, o tom radi rozpovieme.
- » Tí, čo majú problémy s farbosleposťou nie sú zas schopní s vďačnosťou vnímať pestrosť Božích dobrodení, milostí a požehnaní.
- » „Starší“ so šedým zákalom žijúci kresťanským stereotypom sú v riziku nevidieť ostro nové výzvy, ktoré prináša každý deň.
- » Syndróm suchého oka zas spôsobuje pretrvávanie v nezdravom prostredí, či návykové hriechy.

- » Inokedy akútny zápal môže spôsobiť infekcia hriechu, ktorému sa vystavujeme.
- » Pri duchovnom astigmatizme vidíme len čiastočne, často účelovo, ako nám to vyhovuje.
- » Rodičia, ktorí nedbajú o duchovný zrak svojich ratolesť riskujú, že s duchovnou tupozrakosťou budú ich deti žiť po celý zvyšok života.
- » Ak by sa niekto cítil usvedčený, vôbec to nie je na škodu. To znamená, že prešiel úspešnou diagnostikou. Veď Ježiš neprišiel liečiť zdravých, ale chorých. Áno, možno je to pokorujúce ocitnúť sa v čakárni pre hriešnikov. Ale je oblažujúce vedieť, že Nebeský Lekár prišiel do ambulancie kvôli mne.

Skúsenosť s uzdravujúcim dotykom Boha

Dobrá diagnostika je pre Ježišovho učeníka dôležitá. Pretože jeho misia stále pokračuje. Preto musí jeho učeník mať zrak v poriadku, aby mohol hľadať na seba i svet jeho pohľadom. Domnievam sa, že každý z nás má nejaké predispozície k tej či onej duchovnej diagnóze. Vďaka tomu sme však mali možnosť neraz zažiť skúsenosť s Nebeským Lekárom a jeho uzdravujúcim dotykom. Prajem každému z nás, aby nám aj tohtoročný pôst priniesol úprimnú radosť z tej nádhernej premeny, ktorá sa deje vo svätej spovedi, kde sa v hriešnikovi obnovuje milosť a sila i chuť sväto žiť. ~

Obsah

- 4 | Smäd po šťastí
- 6 | Verbisti začali sláviť Jubileum 100 rokov od ich príchodu na Slovensko
- 7 | Príhovor generálneho predstaviteľa SVD P. Pavla Budi Kledena
- 8 | Udalosti
- 11 | Rozhovor so Svätým Otcem v lietadle pri návrate z Afriky

- 15 | Univerzitné pastoračné centrum v Mlynskej doline oslávilo 25. narodeniny
- 16 | Hojenie zranených vzťahov
Kniha na pokračovanie: časť .VII
- 18 | Tancujúca trojica
- 20 | Apoštolská cesta Svätého Otca do Konga a Južného Sudánu
- 21 | 100 rokov od narodenia P. Emila Černaja SVD
- 24 | Tajomstvo utrpenia a kríža v živote sv. Arnolda

Hlasy z domova a misií vydáva:

Spoločnosť Božieho Slova,
Misijský dom Matky Božej, Kalvária 3, 949 01 Nitra
Šéfredaktor: P. Martin Štefanec SVD;
Redaktori: P. Ján Halama SVD, P. Peter Kubík SVD,
P. Martin Madassery SVD; P. Tomáš Gerboc SVD;
Jazyková úprava: Ivana Holotňáková;
Grafická úprava: Juraj Vontorčík – SON;
Vytlačili: Polygrafia Gutenberg, s.r.o., Banská Bystrica;
Objedn. zasielajte na adresu red.: „Časopisy“, Spoločnosť
Božieho Slova, Misijský dom Matky Božej, Kalvária 3,
949 01 Nitra; Tel.: 037/ 776 94 29,
ISSN 1337-4842, EV 3324/09
Periodicita vydávania: mesačník
IČO vydavateľa: IČO 00 586 757
Webová stránka: www.verbisti.sk, e-mail: hlasy@svd.sk

Milí misijní priatel'ia!

Mesiac marec je v tomto roku obdobím, kedy prežívame pôstne obdobie. Je charakteristické tým, že sa od nás niečo žiada. No pôst má aj druhú stránku. Je takmer skrytá našim očiam, schovaná v evanjeliovom čítaní: „Otec, ktorý vidí“. Ježiš nám hovorí, že Boh na nás vždy hľadá. Keď si otvoríme prvú stranu knihy Genezis a nájdeme tam slová, že Boh keď uvidel svoje stvorenie, vyhlásil, že je „veľmi dobré“. Potešil sa, najmä keď sa pozrel na mužov a ženy - korunu svojho stvorenia. Boh s láskou hľadá, takže sa nemusíme namáhať, ani báť, aby sme si získali jeho pozornosť. Ak niečo, tak pôst je tu na to, aby nám pomohol začať sa pozerať na Neho. Aj keď hriech zatemnil jeho majstrovské dielo, Boh sa na nás nikdy neprestal pozerať očami lásky. V skutočnosti svoj pohľad zintenzívnil a staral sa o nás, posielal prorokov a nakoniec aj samotného Ježiša. Dokonca aj na kríži sa na nás Ježiš díval, hľadel na nás s milosrdenstvom a odpustením. To je dobrá správa pôstu: Boh ťa vidí. Pozná ťa. Je ti oddaný. Miluje ťa. Žiadna práca z tvojej strany nemôže zvýšiť jeho lásku k tebe. Už teraz je úplná, dokonalá. Pôst nie je na to, aby upútal Božiu pozornosť. Ma nám pomôcť upierať zrak na nášho Otca, ktorý vidí. A náš Otec, ktorý vidí, nám sľubuje, že nás odmení. Boh nás nikdy neprestal hľadať. Počas celých dejín Izraela bol vždy po boku svojho ľudu a ponúkal mu svoju milosť, múdrosť a ochranu. Stačilo, aby sa k nemu obrátili. Keď to urobili, začali sa diať zázraky.

Milí priatel'ia, pôst je pozvaním od Boha, aby sme ho lepšie spoznali. A každý deň je ďalšia z týchto príležitostí. „Teraz“ je čas Božej priazne. Je to nikdy nekončiacie pozvanie, ktoré trvá až do konca čias. Prajem vám všetkým požehnaný čas pôstu, aby sme v tomto období aspoň o kúsok viac spoznali Boha.

Páter Martin Štefanec SVD
šéfredaktor

DÔLEŽITÉ OZNAMY

Sv. omšu za misijných horliteľov a odberateľov Hlasov
odslúžim 1. marca 2023.
Šéfredaktor

**„Zachovajte si dôveru v Božiu
prozreteľnosť vo všetkých
životných skúškach. Aj keď nás
Boh neochráni pred každým
utrpením a ťažkosťami, predsa
len spôsobí, že sa naplnia slová:
„Tým, čo milujú Boha, všetko slúži
na dobré.“ (Rim 8, 28)“**

Arnold Janssen

▪ Ukrajinská gréckokatolícka cirkev prechádza na gregoriánsky kalendár

Ukrajinská gréckokatolícka cirkev sa rozhodla presunúť oslavy Vianoc na 25. decembra. Táto zmena bude platiť od septembra tohto roku, napísala na svojej webovej stránke. Cirkev na Ukrajine, podobne ako v iných krajinách s pravoslávnu tradíciou vrátane Ruska, doteraz dodržiavala tradíciu slávenia Vianoc 7. januára. Gréckokatolícka cirkev prijala toto rozhodnutie na základe „početných žiadostí veriacich“. „Z mnohých dôvodov musíme podniknúť určité kroky a teraz je na to ten najlepší čas,“ povedal metropolita Svjatoslav, hlava ukrajinských gréckokatolíkov, podľa ruskej verzie BBC. Zmeny sa týkajú len pevne stanovených sviatkov, ako sú Vianoce. Gréckokatolíci budú aj naďalej sláviť Veľkú noc spolu s pravoslávnu cirkvou. Veriaci a komunity, ktoré sa necítia byť pripravené na zmenu, môžu sláviť Vianoce podľa existujúcej tradície a juliánskeho kalendára až do roku 2025. Kvôli takmer rok trvajúcej ruskej invázii na Ukrajinu aj mnohí ukrajinskí pravoslávni žiadajú, aby sa Vianoce presunuli na 25. december, keď sa slávia vo väčšine západných krajín. Ukrajinská pravoslávna cirkev bola podriadená moskovskému patriarchátu až do mája, keď sa oficiálne rozišla s Moskvou. Minulý rok po prvýkrát umožnila svojim veriacim sláviť Vianoce 25. decembra a oznámila, že jej kňazi budú v tento deň sláviť liturgiu. Denník Ukrajinska pravda uvádza, že aj ona zvažuje prechod na gregoriánsky kalendár a rozhodne o tom v máji tohto roku. •

◀ Pápež žiada o prepustenie väzňov na Kube

Pápež František požiadal kubánsku vládu o prepustenie politických väzňov. Zástupcom médií to oznámil vatikánsky vyslanec na Kube, kuriálny kardinál Beniamino Stella, ktorý bol 23.1. – 10.2. na návšteve tohto karibského ostrova. „Pápež veľmi dúfa, že kubánska vláda pozitívne odpovie na cirkevné žiadosti o prepustenie odsúdených demonštrantov,“ povedal kardinál na spoločnej návšteve Havanskej univerzity s kubánskym prezidentom Miguelom Díazom-Canelom.

Už skôr vo svojom prejave na univerzite kardinál Stella zdôraznil, že „slobodu nemožno podriaďiť žiadnemu záujmu ani okolnostiam a čakať na lepšie časy“. Dodal, že Kuba „musí byť oslobodená od akéhokoľvek miešania a podmaňovania“. Zároveň povedal, že to však musí byť „Kuba, ktorej deti sú slobodní muži a ženy“. Namiesto „nenávisť a konfrontácie“ je potrebná „kultúra stretávania, ktorá buduje mosty, po ktorých môžeme kráčať v úsilí o spoločné dobro, za ktoré sme všetci zodpovední,“ povedal kardinál Stella vo svojom prejave. •

■ Pápež vyzval k solidarite s Tureckom a Sýriou

Pri generálnej audiencii 8. februára vyslovil pápež František osobitný apel v súvislosti s ničivým zemetrasením v Turecku a Sýrii. S veriacimi sa za postihnuté obyvateľstvo spoločne pomodlili Zdravas' Mária. Pápež povedal: „V tejto chvíli moje myšlienky smerujú k ľuďom v Turecku a Sýrii, ktorých ťažko zasiahlo zemetrasenie, ktoré si vyžiadalo tisíce mŕtvych a zranených. S pohnutím sa za nich modlím a vyjadrujem svoju blízkosť týmto ľuďom, rodinám obetí a všetkým, ktorí trpia touto ničivou katastrofou. Ďakujem tým, ktorí sa nasadzujú v poskytovaní pomoci a vyzývam všetkých, aby prejavili solidaritu s týmito územiami, z ktorých niektoré už boli sužované dlhou vojnou.“ Pápež opäť pripomenul aj trpiaci ukrajinský ľud slovami: „Nezabúdajme na utrpenie ukrajinského ľudu, ktorý je tak sužovaný: v tejto zime, bez svetla, bez kúrenia a vo vojne.“ •

▲ Podakovanie rodinám, ktoré budú hostiť účastníkov Svetových dní mládeže

Pápež František sa obrátil vo videoposolstve k rodinám, ktoré do svojich domovov prijímajú účastníkov augustových Svetových dní mládeže, ktoré bude hostiť portugalský Lisabon. Pápež im ďakuje za veľkorysosť a otvorenosť voči iným kultúram, ktoré so sebou kresťania z celého sveta priniesli. Na Svetové dni, ktoré budú od 1. do 6. augusta, sa už prihlásilo viac ako 400 tisíc mladých ľudí z celého sveta. Teraz pápež ďakujem ich hosťiteľom, ktorých rodiny sa v tej dobe zväčšia a rozšíria, čo obnáša určité nepohodlie a zvraty, ale aj vzájomné obohatenie. Pohostinstvo totiž neznamená iba službu, ale zároveň otvorenosť voči iným kultúram a iným spôsobom vnímania života, podotýka pápež. •

■ Castel Gandolfo ako nové centrum ochrany životného prostredia

„Svätý Otec vo svojej rezidencii v Castel Gandolfe otvára projekt «Borgo Laudato si'» zameraný na vzdelávanie v oblasti integrálnej ekológie.“ Takto čítame v úvode komuniké Governatorátu mesta Vatikán, ktoré vo štvrtok 2. februára oznámilo disponibilitu priestorov apoštolskej rezidencie pre zvyšovanie povedomia o témach ochrany spoločného domova. Krása záhrad Villa Barberini a ostatných pápežských rezidencií sa stanú prirodzeným prostredím na edukačné účely o integrálnej ekológii a teda budú otvorené pre všetkých ľudí dobrej vôle, aby boli „konkrétnym znakom uplatniteľnosti princípov, ktoré pápež zobrazil v encyklike Laudato si'“. Projekt «Borgo Laudato si'» „bude môcť využiť nádherné prírodné a historické dedičstvo týchto rezidencií a zaviazat sa, že ho bude chrániť a rozvíjať s láskyplnou starostlivosťou, aby investíciu do vzdelávania sprevádzal dôsledný záväzok podporovať kultúru starostlivosti“. •

Smäd po šťastí

■ Text: P. Milan Bubák SVD

■ Foto: P Heinz Helf SVD

Niet snäd' medzi nami nikoho, kto netúži po šťastí. Na koľko evanjelium 3. pôstnej nedele (Jn 4, 5-42) je presne o tomto, pouvažujme o tom, čo je šťastie a kde ho možno nájsť. Samaritánka pri studni totiž bola smädná po šťastí. Šla po vodu v čase, keď to nikto nerobil: na pravé poludnie. Robila tak preto, lebo sa vyhýbala ľuďom. A vyhýbala sa ľuďom preto, lebo mala pošramotenú povesť. A povesť mala pošramotenú, lebo celý život hľadala šťastie, no hľadala ho na nesprávnych miestach. Vystriedala toľko mužov, koľko mala prstov na jednej ruke. A teraz prichádza k studni znova smädná. A odchádza občerstvená. Natrvalo. Konečne.

Kde teda je a kde nie je šťastie? Najprv si všimnime, kde nie je, no kde ho ľudia často hľadajú. Podľa poľského historika filozofie Wladyslawa Tatar-kiewiczza ľudia hľadajú šťastie v štyroch veciach. S väčším či menším úspechom. No aj keď sa šťastie v týchto veciach dá nájsť, nie je to šťastie úplné. Všimnime si ich.

Šťastie ako priaznivý osud

Veľa ľudí túži po šťastí v tom zmysle, že im bude žičíť osud. Preto máme ľudí, ktorých označujeme za deti šťasteny alebo za smoliarov. V takomto zmysle sa stretáme s pojmom šťastie napríklad v autobiografických spomienkach mnohonásobného miliónára Forda. Jeho život bol plný zdaru a úspechov. Žičilo mu šťastie.

„Mal šťastie“, sa hovorí o tom, kto vyhral v lotérii, alebo sa vymotal z ťažkej situácie. Alebo o študentovi, ktorý urobil skúšku, aj keď sa neučil. Ide tu vždy o pozitívnu súhrnu okolností, o priaznivý osud, o priaznivú náhodu. No aj keď je samozrejme šťastím, dozvedieť sa, že som vyhral veľký obnos peňazí, alebo že mi veci idú ako po masle, toto priaznivý osud nemôže byť prameňom šťastia, lebo nie je závislý od našej snahy. My sme tu obeťami alebo hračkami v rukách osudu. To sa nazýva fatalizmus. A to nie je dobrá myšlienka. Šťastie je byť vec, ktorá musí závisieť od nás. Šťastie je dom, ktorý si stavíme my. Samozrejme za pomoci iných ľudí či okolností, no predsa: my

Samaritánka pri studni bola smädná po šťastí. Šla po vodu v čase, keď to nikto nerobil: na pravé poludnie. Prichádza k studni znova smädná. A odchádza občerstvená. Natrvalo. Konečne.

si ho budujeme! A potom: dosť často sa stáva, že človeku „žičí osud“ no nie vždy má z toho priaznivý pocit šťastia.

Šťastie ako prežívanie najintenzívnejších radostí

V spomienkach Casanovu by sme našli slovo „šťastie“ v takomto význame: jeho život sa skladal z rozkoší. Alebo istý spisovateľ píše o žene, ktorej „sa šťastie vlievalo pomalou vlnou do srdca ako teplá krv!“ Tu sa chápe šťastie subjektívne, ako druh zážitku, ako

mimoriadne radostný a hlboký zážitok. Ide tu o stav mimoriadnej radosti, blaženosti alebo opojenia a je pri tom relatívne ľahostajné, aké vonkajšie podmienky spôsobili tento zážitok.

Je však toto naozaj šťastie? Je pravda, že pôžitky sú silná vec a vo svojej podstate nie sú, až na malé výnimky, zlé. Ba v zdravej miere sa naopak odporúčajú. Človek nie je mašina, ktorá žije len z povinností a práce, ako to videli napríklad starovekí stoici. Človek potrebuje aj relax a zážitok. Mať radosť z jedla, ísť na príjemnú dovolenku, tešiť sa z peknej hudby, vychutnávať relaxujúci kúpeľ, to všetko môžu byť veci, ktoré nášmu životu dodajú osvieženie a novú energiu. No dôležité je vedieť, že toto ako celok šťastie nie je. Pôžitok alebo stav intenzívnej radosti nemôže byť cieľom nášho života. Stav intenzívnej radosti je totiž svojou povahou krátkodobý. Toto šťastie je niečím prchavým, nestálym. Marcus Aurelius napísal: „Ktože bude zahrňovať úctou to, čo ustavične plynie? To akoby si niekto chcel obľúbiť jedného z prelietajúcich vrabcov.“ No je veľa ľudí, ktorí vidia šťastie práve v tejto

šťastný a chcel by som svoj život prežiť ešte raz.“ V modernej filozofii zaujal tento pojem šťastia miesto klasickej eudaimónie. Istá žena to vyjadrila vo svojom denníku slovami: „Ďakujem Bohu, že jestvujem.“ Každý vybadáva, že tento pojem má oproti eudaimónii subjektívny charakter. Jeho meradlom je spokojnosť so životom, nie vlastníctvo bláh. Čiže mohol by človek aj vlastniť najvyššie blahá, ale ak nie je pri tom spokojný, nie je šťastný. O šťastí nerozhodujú blahá, ale pocity. Hlavné je v šťastí nie to, čo máme, ale ako na to reagujeme. Rozumie sa, že vlastniť blahá k šťastiu potrebujeme, lebo ťažko je byť šťastný a nemať nijaké blahá, ale vlastníctie samo šťastím nie je.

Samozrejme tu sa dostávame do problému: kedy je človek spokojný so svojím životom ako celkom? Existuje vôbec taká spokojnosť? No treba tu rozlišovať: medzi ideálom a realitou. Totálna spokojnosť je ideál. Realita je často iná. No ideál musíme mať, aby sme vedeli, k čomu sa máme približovať. No ako stanoviť ideál? Pre nás kresťanov je odpoveď jednoduchá: Poznáme toho, kto prežíval najšťastnejší život na zemi. Bol to Ježiš Kristus. A bol šťastný preto, lebo žil podľa toho, čo vyslovil vo výroku v dnešnom evanjeliu: „Mojim pokrmom je plniť vôľu toho, ktorý ma poslal...“ (Jn 4, 34). Ježiš Kristus bol šťastný, lebo plnil otcovu vôľu vždy a vo všetkom. Cítil sa síce často opustený, mal veľa nepriateľov, veľa ľudí ho ohováralo a nenávidelo, až ho nakoniec brutálne umučili. No aj napriek tomu život Kristov bol šťastný.

Kde sa nachádzaš ty? Si šťastný? Ktorá zo spomínaných kategórií šťastia má pre teba najsilnejšiu príťažlivosť? Po čom momentálne túžiš? Čomu si sa doteraz v živote naučil?

Ak teda túžiš po šťastí, cesta je pre teba jasná. Je to presne tá cesta, ktorú prijala od Ježiša Samaritánka: živá voda, ktorú dáva Kristus, po ktorej človek nikdy nie je smädný. ~

kategórii. A je to smutné, pretože ona je základom všetkých závislostí: sex, alkohol, drogy, jedlo, nezdravé vzťahy, workaholizmus; to sú iba niektoré príklady závislostí, do ktorých upadajú ľudia, ktorí možno nevedome hľadajú šťastie v tejto kategórii.

Šťastie ako vlastníctie najvyšších hodnôt, dostupných človeku

Takto chápali šťastie takmer všetci starovekí a niektorí stredovekí filozofi. Gréci túto formu šťastia nazývali eudaimónia. Nešlo tu o priaznivé udalosti ani o intenzívne radosti, ale o vznešené hodnoty, ktoré človek dosiahol. O aké hodnoty šlo, nie je v tejto definícii šťastia reč. To záviselo od názoru toho-ktorého človeka, ktoré hodnoty pokladal za najvyššie.

Aj stredovekí myslitelia si veľmi cenili túto formu šťastia. Sv. Tomáš Akvinský napríklad vraví, že šťastie je najvyšším blahom, ktoré v sebe obsahuje všetky blahá. Pred ním podobne aj sv. Augustín. Keď čítame jeho Vyznania zisťujeme, že aj jeho šťastie bolo dosiahnutím bláh, ktoré si cenil.

Dnes už nerozprávame takýmto štýlom. Slová „dosiahnutie bláh“, alebo „všetky blahá“ dnes už nepoužívame. Dnes povieme, že šťastný je človek, ktorý má pozitívnu životnú bilanciu, čiže má v živote azda nie všetky blahá, ale rozhodnú prevahu dobrých vecí nad zlými. Myslím, že sem by patrili veci ako vzdelanie, nadobúdanie vedomostí, vlastníctvo, blahobyť, cestovanie, dobré vzťahy, priateľstvá, zdravie, úspechy na pracovisku, v škole, športe. Táto kategória je už vyššie ako spomínané dve. Je dôležité usilovať sa o to, čo je hodnotné a vkladať do toho svoje snahy, plánovanie, energiu, investície. Sem patria ľudia múdrosti, stavitelia domov, ktorí myslia aj na búrky a na nečas. No problém je, že čo so všetkým tým, keď sa veci zvrtnú inak, než sme očakávali? Alebo aj keď sa nezvrtnú: je nemálo tých, ktorí vlastní objektívne blahá, no subjektívne sa necítia šťastnými.

Šťastie ako spokojnosť so životom chápaným v celku

V tomto zmysle hovorí o šťastí napríklad osemdesiatročný Goethe: „Som

Verbisti začali sláviť Jubileum 100 rokov od ich príchodu na Slovensko

■ Text: Martin Štefanec SVD

■ Foto: Archív SVD

V kostole sv. Arnolda Janssena v Bratislave-Petržalke sa 15. januára, na sviatok sv. Arnolda Janssena, zakladateľa Spoločnosti Božieho Slova, konala slávnosť pri príležitosti 100 rokov príchodu verbistov na Slovensko, ktorej predsedal bratislavský arcibiskup metropolita Mons. Stanislav Zvolenský. Na slávnosti sa zúčastnilo množstvo kňazov, rehoľníkov, rehoľných sestriec, verbistov i zo zahraničia, z Rakúska i Maďarska. Arcibiskup Zvolenský v homílii vyzdvihol pôsobenie misionárov verbistov aj v súvislosti s ohlasovaním Božieho Slova, ktoré sa tu koná už 100 rokov. „Sv. apoštol Pavol v Liste Efezanom hovorí: Dostal som tú milosť zvestovať pohanom Kristovo nevyspytateľné bohatstvo,“ uviedol. Mons. Zvolenský pokračoval, že Pavol toto bohatstvo zvestoval aj ľuďom v Solúne. „Vieme, že o niekoľko storočí v Solúne vyrástli Cyril a Metod. Vieme, že Cyril a Metod prišli v určitom období tu k našim otcom a matkám. A potom vieme, že keď tu Cyril a Metod už neboli, vždy sem prichádzali nejakí ich nástupcovia. A tak môžeme povedať, že v istom bode tu prišli jezuiti, v inom františkáni, ďalší rehoľníci a rehoľníčky a pred 100 rokmi prišli na Slovensko verbisti.“ V homílii

spomenul slová predstaveného zo Sv. Gabriela v Rakúsku z obdobia 20 rokov minulého storočia predtým, ako mali verbisti na Slovensko prísť. Provinciál z St. Gabriela napísal vtedy do Ríma: „Veľký a katolícky Slovenský národ je vhodným miestom, aby sme sa tam ponáhľali a aby sme ich čím skôr pozvali k tomu, aby sa i oni zapojili do misijnej činnosti Cirkvi.“ V každom prípade to rozhodnutie vyšlo, zhodnotil arcibiskup Zvolenský.

„Slávime storočnicu tohto rozhodnutia a môžeme dnes po sto rokoch povedať, že znova máme tú milosť zvestovať ľuďom Kristovo nevyspytateľné tajomstvo. A my sme za to vďační. Dnešný deň za to ďakujeme a chceme prosiť, aby muži a ženy, ktorí sa otvoria pre túto milosť Božiu, aby boli medzi nami prítomní,“ dodal. Po pohostení v priestoroch Misijného domu sv. Arnolda Janssena program pokračoval v kostole, kde sa prítomným prihovril páter provinciál Pavol Kruták SVD. Potom nasledoval video príhovor Generálneho predstaveného z Ríma, ktorý zablagožehol verbistom k ich pôsobeniu na Slovensku i v Čechách a poprial množstvo ďalších úspechov. Program obohatili hudobné skupiny Križiaci (z Oravy), Repáňovci (terchovská muzika) a miestny zbor, ktorý spieva v kostole Sv. Arnolda Janssena. Tiež seminaristi v medzinárodnom zastúpení zaspievali pieseň Pán zastavil sa na brehu. Na slávnosti bola predstavená aj nová publikácia - Ročenka SVD, ktorá mapuje pôsobenie a hlavné body misionárov počas 100 rokov na Slovensku. ~

Príhovor generálneho predstaveného SVD P. Pavla Budi Kledena pri príležitosti otvorenia osláv nášho jubilea

■ Foto: Archív SVD

Vaša Excelencia Mons. Stanislav Zvolenský, bratislavský arcibiskup, milí spolubratia, sestry, dobrodinci, priatelia a príbuzní! Pozdravujem vás všetkých z Ríma, pretože dnes, na sviatok nášho milovaného zakladateľa, svätého Arnolda Janssen, oficiálne začínate Jubilejný rok – sté výročie pôsobenia Spoločnosti Božieho Slova na Slovensku a v Českej republike.

S vďačnosťou si pripomíname skromné začiatky našej misijnej prítomnosti na vašom území. Páter Franz Vormann, vtedajší provinciálny predstavený v Rakúsku, videl potrebu začať s misijnou činnosťou u vás a bol si istý možnosťou získať veľa povolání k rehoľnému a misionárskemu životu. A mal pravdu. Počas týchto 100 rokov bola Spoločnosť pozhnaná mnohými povolániami z oboch krajín. Podľa našich súčasných údajov ich do Spoločnosti vstúpilo viac ako 500. Naši spolubratia z týchto dvoch krajín slúžia v rôznych službách a apoštolátoch: vo farnostiach, vo vzdelávaní a formácii, v sociálnej oblasti, v administratíve, vrátane generálneho vedenia v Ríme atď. Do Spoločnosti vstúpili aj potomkovia vysťahovalcov z týchto dvoch krajín; jedným z nich bol Páter Ján Mušínský, siedmy generálny predstavený našej Spoločnosti.

Veľmi dobre si uvedomujeme, že dožitie sa 100 rokov prítomnosti SVD u vás bolo a je možné len vďaka podpore ľudí a miestnej Cirkvi. Rodiny spolubratov, ktoré podporia svojich synov, aby vstúpili do Spoločnosti; sestry SSpS a SSpSAP,

ktoré s nami zdieľajú radosť a misijné výzvy ako členovia Arnoldovej rodiny; dobrodinci a priatelia, ktorí sa neustále modlia za misie a poskytujú jej potrebné finančné prostriedky; kňazi a členovia iných rehoľných kongregácií, ktorí nám pomáhajú pri propagácii povolání, a biskupi, ktorí otvárajú svoje diecézy, aby prijali našu Spoločnosť.

História Cirkvi a rehoľnej kongregácie veľmi závisí od politickej situácie v krajine. Znemožnenie rehoľnej činnosti počas komunistického režimu znamenalo bolestné obdobie pre Cirkev a pre našu Spoločnosť u vás. Mnohí spolubratia museli opustiť svoju krajinu, zatiaľ čo tí, ktorí zostali, riskovali život, keď chceli zostať verní viere a svojmu rehoľno-misionárskemu povolaniu. Len vďaka Pánovej milosti a vytrvalosti spolubratov mohla naša misijná prítomnosť na vašom území pokračovať a teraz sa dožíva stého výročia od svojich začiatkov. Je úžasné uvedomiť si, ako sa naši spolubratia aj počas útlaku politického režimu snažili šíriť misijnú myšlienku a získavať nových členov.

Teraz, keď sa zmenila politická situácia, zmenilo sa aj chápanie a praktizovanie misií Cirkvi. S prehlbujúcim chápaním sviatosti krstu sme si uvedomili, že každý pokrstený je povolaný a splnomocnený byť misionárom. Z tohto dôvodu sa misie už neobmedzujú len na určité geografické oblasti na mape sveta. Preto aj dnes nájdeme približne 300 misionárov Spoločnosti,

ktorí žijú a zdieľajú zodpovednosť za misie v európskych provinciách; niektorí z nich sú aj v Slovenskej provincii. Vďaka tomu sú naše provincie pestrejšie a naše komunity internacionálnejšie. Podobne aj naše misijné pôsobenie sa stalo pestrejším a rozmanitejším. Väčší dôraz sa začal klásť na prežívanie našich štyroch charakteristických dimenzií. Starostlivosť o potreby migrantov a menšinových skupín sa stala súčasťou misijných priorít provincií v Európe. Zároveň sa venuje väčšia pozornosť a naliehavosť zdieľaniu zodpovednosti za misie s laikmi. Toto všetko je pozhnaním, ktoré ako každé iné pozhnanie potrebuje naše odhodlanie žiť a podporovať ho.

Spolu s Generálnou radou by som chcel v mene celej Spoločnosti zablahať Slovenskej provincii SVD k oslave stého výročia založenia SVD na Slovensku a v Českej republike. Chcem sa vám, milí spolubratia, poďakovať za vašu vernosť Slovu a jednotu s ľuďmi. Ďakujem vám, sestry SSpS a SSpSAP, drahí biskupi, kňazi a rehoľníci, drahí misijní partneri, príbuzní, priatelia a dobrodinci, za vašu podporu misijného diela našej Spoločnosti v tejto provincii a na celom svete. Cesta do budúcnosti môže byť len spoločná. Pokračujme v duchu synodality; kráčajme spoločne, posilňujme naše spoločenstvo a účasť na misijnej činnosti, ktorú nám Pán zveril.

Nech sa za nás prihovára náš zakladateľ, svätý Arnold Janssen!

Ďakujem pekne! ☺

Udalosti

▲ Nový provinciál a provinciálna rada v reholi verbistov

Generálny predstavený Spoločnosti Božieho Slova Paulus Budi Kleden menoval nového provinciála na Slovensku P. Marka Vaňuša SVD. Službu prevezme 1. mája 2023. Jeho zástupcom sa je P. Pavol Hudák SVD. Ďalšími členmi novej provinciálnej rady budú P. Thomas Tulung SVD, P. Ján Halama SVD a P. František Kantár SVD. Novému provinciálovi a celému provinciálnemu vedeniu vyprosujeme hojnosť Božieho požehnanja a darov Ducha Svätého pre ich služby.

P. Marek Vaňuš sa narodil 13. augusta 1977 v Zlatých Moravciach. Stredoškolské vzdelanie absolvoval na Gymnázium sv. Cyrila a Metoda v Nitre, kde v roku 1995 zmaturoval. V tom istom roku po polročnom postuláte vstúpil do noviciátu Spoločnosti Božieho Slova. V septembri 1996 zložil prvé

rehoľné sľuby a nastúpil na štúdium filozofie a teológie na Teologickom inštitúte sv. Alojza – neskôr Teologickej fakulte Trnavskej univerzity v Bratislave. 8. septembra 2001 zložil v Nitre doživotné rehoľné sľuby, kňazskú vysviacku prijal z rúk arcibiskupa Jána Bukovského SVD 22. júna 2002 v Nitre.

Po kňazskej vysviacke nastúpil ako kaplán do farnosti Terchová. V roku 2004, odišiel na vyššie teologické štúdiá na Pápežskú Gregorovu univerzitu do Ríma. V rámci štúdií absolvoval letný semester 2006 ako externý študent na františkánskej fakulte Biblických vied a archeológie v Jeruzaleme. Licenciátne štúdiá ukončil záverečnou skúškou v júni 2007.

Od septembra 2007 do januára 2012 pôsobil ako prefekt seminaristov Spoločnosti Božieho Slova v Bratislave. Zároveň od septembra 2009 začal prednášať predmety Nového zákona na Teologickej fakulte Trnavskej univerzity v Bratislave, v čom pokračuje dodnes.

Po trojročnom absolvovaní doktorského štúdia biblickej teológie na Pápežskej Gregorovej univerzite v Ríme (2012-2015) obhájil v marci 2015 svoju dizertačnú prácu. Medzitým bol od augusta 2014 poverený koordinovaním biblického apoštolátu v rámci Spoločnosti Božieho Slova, čím sa stal súčasne i oficiálnym reprezentantom rehole v rámci Katolíckej biblickej federácie. Je poverený organizáciou dvojmesačného rezidenčného kurzu Dei Verbum v Centro Ad Gentes v Nemi. •

▲ Nedeľu Božieho Slova v UPeCe slávil čítaním Biblie

22. januára sa Nedeľa Božieho Slova. Ešte v roku 2019 ustanovil pápež František, aby bola každý rok „3. cezročná nedeľa venovaná sláveniu, reflektovaniu a rozlišovaniu Božieho Slova.“ V tento deň zorganizovali vysokoškólači v Univerzitnom pastoračnom centre v Bratislave čítanie Božieho Slova, ktoré sa streamovalo naživo prostredníctvom youtubového kanálu UPeCe Bratislava. Počas troch hodín nepretržitého čítania Božieho Slova študenti prečítali úryvky z každej knihy Starého a Nového zákona. Počúvajúc i čítajúci mali možnosť nechať sa osloviť myšlienkami, ktoré sú síce v Písme, ale inokedy sa k nim možno nedostali. Univerzitné pastoračné centrum v Bratislave vedú misionári verbisti, ktorí majú už v názve (Spoločnosť Božieho Slova) vyjadrené to, že Božie Slovo je im blízke. •

◀ Otvorenie Jubilejného roka verbistov v Petržalke

V nedeľu 22. januára 2023 vo Farskom kostole Povýšenia sv. Kríža v Bratislave – Petržalke, slávil slávnostnú sv. omšu Páter Pavol Kruták, provinciál SVD na

Slovensku, čím otvoril slávenie Jubilejného roka (1923-2023) v tejto farnosti. Vo svojom príhovore poukázal na potrebu ohlasovania – obnovovanie zápalu za Božie slovo a vďačnosť za prítomnosť rehole i v tejto farnosti. O 10.30 nasledovala sv. omša za účasti detí, kde sa deti, mladí i dospelí mohli oboznámiť v logom Jubilea a jeho hlavným posolstvom – Kráčať denne v živote s Božím slovom. Po oboch sv. omšiach nasledovalo vo farskej záhrade občerstvenie, na ktorom nechýbali koláče, chlebíky, farská káva, detský i dospelácky punč a varené víno pre všetkých prítomných. •

■ Seminaristi verbisti po zimnom semestri na lyžovačke v Terchovej

Po úspešnom ukončení skúškového obdobia na Teologickej fakulte sa seminaristi verbisti vybrali na týždenné zrekreovanie do Terchovej. Tam ich vo farnosti privítali spolubratia Pavol Hudák SVD, Thomas Tulung SVD a Hans Dedyanto SVD. Spolu s nimi boli v tom čase na lyžovačke aj seminaristi bratislavskej arcidiecézy. Počasie im prišlo, pretože práve v tom čase nielen Terchová, ale i celé Slovensko zažilo bohatú nádielku snehu. •

UDALOSTI

marec 2023

4. marec

Ekumenický svetový deň modlitieb žien;

15. marec

P. Ján Vančo, 20. výročie úmrtia (2003); P. Jozef Michalov SVD, 5. výročie úmrtia (2018);

19. marec

Frt. Martin Budický SVD, 100. výročie narodenia (1923);

20. marec

Slávnosť sv. Jozefa, ženícha Panny Márie, patrón Spoločnosti Božieho Slova (slávnosť je preložená z nedele 19.3.);

22. marec

Svetový deň vody;

25. marec

Slávnosť Zvestovania Pána;

Misijný úmysel apoštolátu modlitby na mesiac marec:

Modlime sa za tých, ktorým ublížil niekto z cirkevného spoločenstva, aby v samotnej Cirkvi našli konkrétnu odpoveď na svoju bolesť a utrpenie.

Rozhovor so Svätým Otcom Františkom pri návrate z Afriky

■ Text: Otázky kládli novinári, ktorí pápeža sprevádzali v Afrike

■ Foto: Vatican Media, Yara Nardi, nbcnews.com

Prvá otázka

Jean-Baptiste Malenge (*Radio Catholique Elikya ASBL*)

Svätý Otče, dlho ste túžili navštíviť KDR... videli ste, akú radosť... aký význam má dohoda podpísaná v roku 2016 medzi Svätou stolicou a KDR o vzdelávaní a zdravotníctve...

Túto dohodu nepoznám, je tu Štátny sekretariát, ktorý sa k tomu môže vyjadriť. Viem len, že v poslednom čase došlo k dohode. Na to však nemôžem odpovedať. Neviem ani, ako sa líši tá nová, ktorá je na ceste, tieto veci robí Štátny sekretariát alebo arcibiskup Gallagher a tí sú dobrí v uzatváraní dohôd pre dobro všetkých. V Kongu som videl veľkú túžbu ísť dopredu, veľkú kultúru. Pred príchodom sem pred niekoľkými mesiacmi som sa prostredníctvom zoomu stretol s veľmi inteligentnými africkými univerzitnými

študentmi, máte ľudí s vynikajúcou inteligenciou, to je jedno z vašich bohatstiev, inteligentní mladí ľudia, a vy im musíte dať priestor, nie im zatvárať dvere. Máte tolko prírodného bohatstva, ktoré láka k tomu, aby ľudia prišli do Konga a vykorisťovali ho, prepáčte mi to slovo. Existuje táto predstava: Afriku treba vykorisťovať. Nieкто hovorí - neviem, či je pravda -, že krajiny, ktoré mali kolónie, poskytli nezávislosť od podlahy hore, nie dole, prichádzajú totiž stále za nerastnými surovinami. Ale myšlienku, že Afriku musíme vykorisťovať, musíme odbúrať. A keď hovoríme o vykorisťovaní, tak ma to zasiahne. Problém Východu prináša bolesť. Mal som možnosť stretnúť sa s obeťami tej vojny, zranenými, ľuďmi s amputovanými končatinami, s toľkými bolesťami, a to všetko preto, aby si niekto vzal to bohatstvo: to nejde, to nejde. Kongo má taký potenciál. >>>

• Pápež František na svojej 40. apoštolskej ceste: od 31. januára do 3. februára navštívil Konžskú demokratickú republiku, a nadväzne sa od 3. do 5. februára vybral na pastoračnú a ekumenickú návštevu do Južného Sudánu

Druhá otázka

Jean-Luc Mootosame (CAPAV)

Sme svedkami toho, že násilie neustáva napriek desaťročiam prítomnosti misií OSN. Ako môžete spoločne pomôcť pri presadzovaní nového modelu intervencií vzhľadom na rastúce pokušenie mnohých afrických krajín vybrať si na zaistenie svojej bezpečnosti iných partnerov, ktorí nemusia rešpektovať medzinárodné zákony, ako sú niektoré súkromné ruské spoločnosti alebo iné organizácie, napríklad v oblasti Sahelu?

Problematika násilia je každodennou témou. Práve sme to videli v Južnom Sudáne. Je bolestné vidieť, ako je násilie vyvolávané. Jedným z problémov je predaj zbraní. Arcibiskup Welby k tomu tiež niečo povedal. Predaj zbraní: myslím, že je to najväčší mor na svete. Obchod... predaj zbraní. Nieкто, kto tomu rozumie, mi povedal, že bez predaja zbraní počas jedného roka by skončil hlad vo svete. Nevieam, či je to pravda. Na vrchole je však dnes predaj zbraní. A to nielen medzi veľmocami. Aj do týchto chudobných ľudí... zasievajú vojnu. Je to kruté. Povedia im: „Choďte do vojny!“ a dajú im zbrane. Pretože za tým stoja ekonomické záujmy na využívanie pôdy, nerastných surovín a bohatstva. Je pravda, že kmeňové usporiadanie v Afrike nepomáha. Teraz naozaj neviem, ako je to v Južnom Sudáne. Myslím, že je tam tiež. Medzi jednotlivými kmeňmi však treba viesť dialóg. Spomínam si, keď som bol v Keni na plnom štadióne. Všetci povstali a proklamovali „nie tribalizmu, nie tribalizmu“. Každý má svoju vlastnú históriu, existujú staré nepriateľstvá, odlišné kultúry.

Je ale tiež pravda, že predajom zbraní vyvoláte boj medzi kmeňmi a potom vojnu oboch kmeňov využijete. To je diabolské. Iné slovo ma nenapadá. Je to ničenie: ničenie stvorenia, ničenie človeka, ničenie spoločnosti. Nevieam, či sa to deje aj v Južnom Sudáne, ale v niektorých krajinách sa to deje: deti

sú verbované do milícií a bojujú s ďalšími deťmi.

Keď to zhrniem, myslím, že najväčším problémom je túžba zmocniť sa bohatstva tejto krajiny – koltánu, lítia... týchto vecí – a prostredníctvom vojny, pre ktorú predávajú zbrane, tiež vykorisťujú deti.

Tretia otázka

Claudio Lavanga (NBC NEWS)

Svätý Otče, Vás som sa chcel opýtať, pretože arcibiskup Welby pripomenul onen neuveriteľný okamih v roku 2019, kedy ste pokľakli pred predstaviteľmi Južného Sudánu, aby ich požiadal o mier, bohužiaľ za štrnásť dní bude prvé výročie iného strašného konfliktu, toho na Ukrajine. Moja otázka znie: Boli by ste pripravený urobiť rovnaké gesto voči Vladimírovi Putinovi, keby ste mali možnosť sa s ním stretnúť, pretože jeho výzvy k mieru zatiaľ narážajú na hluché uši? A chcel som sa vás všetkých troch opýtať, či by ste nechceli spoločne apelovať na mier na Ukrajine, pretože je to vzácný okamih, keď ste spolu všetci traja?

Predaj zbraní: myslím, že je to najväčší mor na svete. Obchod... Nieкто, kto tomu rozumie, mi povedal, že bez predaja zbraní počas jedného roka by skončil hlad vo svete...

Som otvorený stretnutiu s oboma prezidentmi, ako s ukrajinským, tak s ruským, som otvorený stretnutiu. Ak som nešiel do Kyjeva, bolo to preto, že v tom čase nebolo možné ísť do Moskvy, ale viedol som dialóg, skutočne som na druhý deň vojny išiel na ruské veľvyslanectvo, aby som povedal, že chcem ísť do Moskvy a hovoriť s Putinom, ak bude existovať aspoň malý priestor na rokovanie. Minister Lavrov odpovedal, že si to váži, ale že „uvidíme neskôr“. To gesto bolo niečo, o čom som si myslel, že „to robím pre neho“ (pre Putina, pozn. red.). Ale gesto stretnutia v roku

2019 neviem, ako sa stalo, nebolo premyslené, a veci, ktoré neboli premyslené, nemôžete opakovať, je to Duch, ktorý vás tam vedie, nemôžete to vysvetliť, bodka. A tiež som na to už zabudol. Bola to služba, bol som nástrojom nejakého vnútorného impulzu, nie plánovaná vec. Dnes sme v tejto situácii, ale nie je to jediná vojna, chcel by som urobiť zádosť spravodlivosti: dvanásť až trinásť rokov sa bojuje v Sýrii, viac ako desať rokov sa bojuje v Jemene; spomeňte si na Mjanmarsko, na úbohých Rohingov, ktorí cestujú po celom svete, pretože boli vyhnaní zo svojej vlasti. Všade v Latinskej Amerike je toľko vojnových ohnísk! Áno, sú dôležitejšie vojny kvôli hluku, ktorý robia, ale neviem, celý svet je vo vojne a v seba deštrukcii. Musíme sa vážne zamyslieť: je v seba deštrukcii. Zastavme sa včas, pretože jedna bomba vám privolá ďalšiu, väčšiu a ešte väčšiu, a v tej eskalácii neviete, kde skončíte. Musíte mať chladnú hlavu. Jeho Milosť aj biskup Greenshields potom hovorili o ženách, ale ženy, videl som ich v Južnom Sudáne: rodia deti, niekedy sú samé, ale majú silu vytvoriť krajinu, ženy sú silné. Muži idú bojovať, idú do vojny, a tieto dámy s dvoma, tromi,

- Ľudia vítajú pápeža Františka na letisku N'Dolo Airport
- Pápež František s prezidentom Južného Sudánu Salva Kiir
- Mottom návštevy bolo: Všetci zmierení v Kristovi. „Svätý Otec chce ukázať svoju blízkosť všetkým, ktorí za ostatných 30 rokov trpeli násilím a masakrami, ktoré doteraz neustávajú. Pápež ich chce utešiť, odsúdiť útoky a poprosiť Boha o odpustenie,“ uviedol Mons. Ettore Balestrero.

te rodinám v Kongu a Južnom Sudáne, ktoré stále odmietajú svoje deti, a čo poviete kňazom, biskupom?

Hovoril som na túto tému na dvoch cestách, najprv (po návrate, pozn. red.) z Brazílie: ak je človek s homosexuálnymi sklonmi veriacich, hľadá Boha, kto som ja, aby som ho súdil? To som povedal na tejto ceste. Po druhé, keď som sa vracal z Írska, bola to trochu problematická cesta, pretože v ten deň vyšiel list toho chlapca... ale tam som rodičom jasne povedal: deti s touto orientáciou majú právo zostať doma, nemôžete ich vyhodiť z domu. A nedávno som niečo povedal, už si nepamätám presne, v rozhovore pre Associated Press. Kriminalizácia homosexuality je problém, ktorý nesmie byť tolerovaný. Odhad je taký, že viac-menej päťdesiat krajín tak či onak zavádza túto kriminalizáciu – hovoria mi že aj viac, ale povedzme, že najmenej päťdesiat – a dokonca niektoré z nich – myslím, že je to desať, majú trest smrti (pre homosexuálov, pozn. red.) - to nie je správne, ľudia s homosexuálnymi sklonmi sú Božie deti, Boh ich miluje, Boh ich sprevádza. Je pravda, že niektorí sú v takom stave kvôli rôznym nežiaducim situáciám, ale odsudzovať takého človeka je hriech, kriminalizovať ľudí s homosexuálnymi sklonmi je nespravodlivosť. Nehovorím o skupinách, ale o ľuďoch. Niektorí hovoria: robia skupiny, ktoré robia hluk - ja hovorím o ľuďoch, lobby sú niečo iné, ja hovorím o ľuďoch. A myslím, že Katechizmus katolíckej cirkvi hovorí: nemali by byť odsúvaní na okraj. Myslím, že v tomto bode je vec jasná. >>>

štyrmi, piatimi deťmi idú ďalej, videl som ich v Južnom Sudáne. A keď už hovoríme o ženách, chcel by som povedať slovo rehoľníckam, rehoľníckam, ktoré sa do vecí vkladajú, niektoré z nich som videl tu v Južnom Sudáne, a potom pri dnešnej omši ste počuli mená toľkých rehoľníč, ktoré boli zabitú. Vráťme sa k sile ženy, musíme ju brať vážne a nepoužívať ju ako reklamu na make-up: prosím, to je urážka ženy, žena je pre väčšie veci! Čo sa týka druhého bodu, ktorý som vám už povedal, pozrime sa na vojny, ktoré sú vo svete.

Štvrtá otázka

Bruce De Galzain (Radio France)

Svätý Otcé, pred odchodom na svoju apoštolúckú cestu ste odsúdili kriminalizáciu homosexuality. V Južnom Sudáne a Kongu ju rodiny neprijímajú. Tento týždeň som sa v Kinshase stretol s piatimi homosexuálmi, z ktorých každý bol odmietnutý, a dokonca vyhnaný zo svojej rodiny - vysvetlili mi, že ich odmietnutie pramení z náboženskej výchovy ich rodičov - niektorí z nich sú odvádzaní ku kňazom exorcistom, pretože ich rodiny veria, že sú posadnutí nečistými duchmi. Moja otázka Svätý Otcé: čo povie-

Piata otázka

Alexander Hecht (ORF TV)

Otázka na pápeža: v posledných dňoch sa veľa hovorí o jednote, došlo aj k demonštrácii jednoty kresťanstva, v Južnom Sudáne, dokonca aj jednoty samotnej katolíckej cirkvi, chcel by som sa vás opýtať, či máte pocit, že po smrti Benedikta XVI. je to pre vás vo vašej práci a vo vašom poslaní ťažšie, pretože sa zvýšilo napätie medzi jednotlivými krídlami katolíckej cirkvi?

K tomu by som rád povedal, že som s pápežom Benediktom mohol hovoriť o všetkom. (Dokonca aj preto, aby, pozn. red.) zmenil svoj názor. Vždy mi stál po boku, podporoval ma, a keď mal nejaké problémy, povedal mi to a porozprávali sme sa. Neboli žiadne problémy. Raz som hovoril o manželstve homosexuálnych osôb, o tom, že manželstvo je sviatosť a že nemôžeme udeliť sviatosť, ale že existuje možnosť zaistenia majetku prostredníctvom občianskeho práva, čo začalo vo Francúzsku... každá osoba môže uzavrieť občiansky zväzok, nie nutne pár. Napríklad staré dámy na dôchodku... pretože vám to umožní veľa vecí. Jeden človek, ktorý si o sebe myslí, že je veľký teológ, zašiel prostredníctvom priateľa pápeža Benedikta za ním a podal na mňa sťažnosť. Benedikt sa nezľakol, zavolať si štyroch špičkových kardinálov teológov a povedal: „Vysvetlite mi to!“ A oni mu to vysvetlili. A tak príbeh skončil.

Je to anekdota, ktorá ukazuje, ako sa Benedikt správal, keď sa objavila sťažnosť. Niektoré príbehy, ktoré sa rozprávajú, že Benedikt bol rozhorčený tým, čo nový pápež urobil, sú príbehy z „tichej pošty“ (pápež pre to používa výraz „čínske príbehy“, pozn. red.). Naopak, Benedikta som kontaktoval, keď som chcel urobiť niektoré rozhodnutia. A on súhlasil. Súhlasil. Domnievam sa, že Benediktova smrť bola inštrumentalizovaná ľuďmi, ktorí chcú priviesť vodu na svoj mlyn. A tí, ktorí inštrumentalizujú človeka tak

dobrého, ako aj Božieho, skoro by som povedal svätého otca Cirkvi, by som povedal, že sú to ľudia neetickí, sú to skôr partajníci, nie ľudia cirkvi... všade vidíte tendenciu robiť z teologických pozícií partaje. Tieto veci sa zrútiť samé, alebo pokiaľ nepadnú, pôjdu ďalej, ako sa to stalo už mnohokrát v dejinách cirkvi. Chcel som jasne povedať, kto bol pápež Benedikt, že to nebol zatrpknutý človek.

Šiesta otázka

Jorge Barcia Antelo (RNE)

Dobrý deň, Vaša Svätosť. Dnes sa vraciame z dvoch krajín, ktoré sú obeťou toho, čo ste nazval globalizáciou lahostajnosti. Hovoríte o tom od začiatku svojho pontifikátu a od svojej cesty na Lampeduse. Tento týždeň sa svojim spôsobom kruh uzatvára. Stále premýšľate

o rozšírení tohto okruhu, o ceste inam, o návšteve ďalších zabudnutých krajín? Ktoré miesta máte v pláne navštíviť? A ako sa po tejto dlhej a náročnej ceste cítite vy? Cíti sa stále silný? Máte pocit, že máte potrebné (dostatočné) zdravie na to, aby ste sa na všetky tieto miesta vybrali?

Globalizácia lahostajnosti je všade. V krajine sa niekoľko ľudí zabudlo pozrieť na svojich krajanov, spoluobčanov, a zahnali ich do kúta, aby na nich nemuseli myslieť. Uvedomme si, že väčšina bohatstva sveta je v rukách menšiny. A títo ľudia sa nepozerajú na biedu, ich srdcia sa neotvárajú, aby pomáhali. Ohľadne cestovania: Myslím, že budúci rok bude India. 23. septembra letím do Marseille a je možné, že z Marseille poletím do Mongolska, ale

Univerzitné pastoračné centrum v Mlynskej doline oslávilo 25. narodeniny

■ Text: Ján Štefanec SVD

■ Foto: Juraj Štefanec

Už dvadsaťpäť rokov slúži Univerzitné pastoračné centrum sv. Jozefa Freinademetza v Mlynskej doline univerzitným študentom a nielen im.

Za toto dielo prišli poďakovať slávnostnou svätou omšou, ktorej predsedal bratislavský arcibiskup metropolita Mons. Stanislav Zvolenský spolu s ďalšími troma biskupmi a viacerými kňazmi študenti, absolventi a mnohí podporovatelia tohto dobrého diela v nedeľu 29. januára 2023 na sviatok patróna centra sv. Jozefa Freinademetza.

Tento misionár z rehole verbistov, pôvodom Ladín (dnešná Alta Badia v Taliansku) bol misionárom v Číne, kde napriek počiatočným ťažkostiam zaoral hlbokú brázdou medzi domorodým obyvateľstvom, ktorému odovzdal radostné posolstvo evanjelia. Jeho pamätnými slovami „reč lásky je jediná reč, ktorej rozumejú všetci

ľudia“ dodnes inšpiruje mnohých, ktorí hľadajú plnosť života.

Práve Univerzitné pastoračné centrum chce pomáhať študentom žiť život v plnosti a starať sa o ich integračný rast. Touto službou každoročne znova a znova pomáha rásť stovkám mladých ľudí, ktorí sa budú môcť plnohodnotne zapojiť do spoločenského, kultúrneho a náboženského života.

Arcibiskup Stanislav Zvolenský v homílii vyzdvihol prínos tejto služby pre cirkev a spoločnosť a povzbudil prítomných k vďačnosti za tento dar, mimoriadny projekt pre mladých, ktorý sa vďaka pátrovi Milanovi Bubákovi a Mons. Františkovi Rábekovi začal šíriť aj do ďalších univerzitných miest po Slovensku.

Kňazi z rehole verbistov, ktorí slávia svoju storočnú prítomnosť na Slovensku tak jednu štvrtinu pastoračného pôsobenia venujú akademickému mládeži, ktorá je a bude nositeľom a pokračovateľom hodnôt, ktoré sú pre našu spoločnosť kľúčové, ako to vo svojom príhovore zdôraznil aj zastupujúci minister školstva Ján Hvorecký.

Slávnosť pokračovala besedou o zrode, začiatkoch a nasmerovaní centra, krátkym divadelným predstavením študentského divadla Christoffer a radostným Agapé. ∞

zatial' to nie je isté, je to možné. Ďalšie tohtoročné cesty si nevybavujem. Ešte Lisabon. Kritérium: rozhodol som sa navštíviť tie menšie krajiny v Európe. Povedia: „Ale išiel do Francúzska.“ Nie, išiel som do Štrasburgu, pôjdem do Marseille, nie do Francúzska. Tie najmenešie, najmenešie. Poznať trochu skrytej Európy, Európy, ktorá má toľko kultúry, ale nie je známa. Sprevádzať krajiny, napríklad Albánsko, ktorá bola prvou, ktorá je krajinou, ktorá trpela najkrutejšou diktatúrou v dejinách. Moja voľba je teda nasledujúca: pokúsiť sa neprepadnúť globalizácii ľahostajnosti. (O zdraví, pozn. red.): Viete, že burina nikdy neumiera. Už to nie je ako na začiatku pontifikátu, to koleno je nepríjemné, ale pomaly sa to posúva, potom sa uvidí. Ďakujem. ∞

Hojenie zranených vzťahov

Kniha na pokračovanie: časť VII.

■ Text: Martin H. Padovani

■ Foto: Alexandra Modes, unsplash.com

Konflikt je nevyhnutný

Pozrime sa teraz na viac menej primeraný konflikt, k akému dochádza v zdravých vzťahoch, na konflikt, ktorý je nevyhnutný a ktorý môže byť zdrojom rastu. Môže pomôcť zachovať vzťah v dobrom stave tým, že prinúti ľudí spracovať zdravé rozpory, nezhody a nesprávne výklady. Konflikt je tvorivou stránkou ľubovoľného vzťahu. V Prvej knihe Mojžišovej (Genezis) čítame, že Boh stvoril usporiadaný svet z nahromadeného chaosu, z istého druhu zmätku, ktorý často sprevádza konflikt. Konflikt nám ponúka príležitosť dosiahnuť zmeny v našich vzťahoch. To je dôvod, prečo vnímame konflikt ako vhodnú príležitosť pre rast.

Čomu pozitívnemu sa môžeme naučiť o konflikte? Po prvé je to výzva. Ku konfliktu dochádza nevyhnutne, keď ľudia žijú spolu, ako aj vo všetkých úzkych vzťahoch. Konflikt vynesie na povrch nové poznatky a naznačí, že sa niečomu treba venovať alebo treba to rozriešiť. V konflikte nazbierame o druhom veľké množstvo informácií, ktoré sme dovtedy nemali; nenaplnené potreby a nerozpoznané city, chybné pochopenia, nezhody – to všetko sa môže vyjasniť a otvoriť. Začíname si uvedomovať, že treba robiť zmeny, prispôsobenia a kompromisy. Stávame sa navzájom citlivejšími. Občas budeme šokovaní a ohrození tým, čo konflikt vynesie na povrch. Rozpory medzi ľuďmi nie sú zlé – sú bežné. Konflikt ich vynesie na svetlo.

Musíme sa priznať ku svojim konfliktom a prijať za ne zodpovednosť. Potrebujeme rozptýliť negatívne nahrávky o konfliktoch, ktoré majú svoj pôvod v detstve, rozptýliť poňatie výhry a prehry, obviňovania či predpokladu, že s jedným alebo druhým nie je všetko v poriadku. Často snáď budeme musieť prevziať iniciatívu a označiť konflikt. To, že spustíme konflikt, neznamená, že sme zlí ľudia, ale že sme odvážni a hľadáme pravdu, ktorá nás oslobodí.

Konflikt nám vskutku pomáha zachovať si vlastnú identitu, aby sme neboli pohltení či ovládnutí druhou osobou. Zároveň však rozpoznáme a vytvoríme vzájomné hranice. Ovládanie a poddajnosť sú zhubné pre zdravý

To, že spustíme konflikt, neznamená, že sme zlí ľudia, ale že sme odvážni a hľadáme pravdu, ktorá nás oslobodí.

vzťah. Práve v oblasti rozporov manželstvo sa vzťahuje alebo umiera. Je to stav, v ktorom sa ľudia predčasne rozvádajú, prv než by si dopriali šancu na pochopenie a rozriešenie svojich rozporov. Miesto toho, aby sa považovali za nezlučiteľných, nebolo by lepšie, keby sa považovali za síce odlišných, ale seberovných?

Zdravý konflikt nás učí navzájom pojednávať. To sa zakladá na teórii, že roly – či už v intímnom, alebo v pracovnom

vzťahu – sa vyvíjajú v procese. Keď sa ľudia delia o svoje myšlienky a pocity, mienky a stanoviská, musia predebatovať záležitosti a načúvať jeden druhému bez toho, žeby pritom zaujímali navzájom obranný postoj.

Manželia pochádzajú z odlišných prostredí, v ktorých boli iné názory v oblastiach, napríklad, ako zaobchádzať s peniazmi, vychovávať deti, kde a ako sláviť sviatky, či by matka mala byť zamestnaná a pod. Manželia sa učia podeliť sa o poznatky a dohodnúť sa s tým, že majú tieto nové poznatky na mysli. Naučia sa súhlasiť v niektorých veciach, spolupracovať, ustúpiť a zňašať vzájomné manieri. Všetko to napomáha lepšie porozumenie a pomáha ľuďom pestovať vzájomnú dôveru. Manželia sa takto nielen intímnejšie spoznávajú, ale práve vzájomný styk vedie k tomu, že sa poznajú lepšie. Vzájomné hlbšie poznávanie je dôležitou stránkou manželskej spirituality.

Ak sa takto správame vo všetkých svojich vzťahoch, môžeme si zároveň pre seba objasniť, čo si myslíme, čo vnímame, ako cítime a ktoré sú naše potreby. Takéto správanie rozptýli napätie, zmätok a nesprávne výklady. Sme schopní urobiť potrebné prispôsobenia vo vzájomnom styku a môžeme lepšie poznať vzájomné potreby. Keď sa všetko toto stane, pocítíme úľavu, budeme mať lepší pocit zo seba i z druhých. Je to čosi ako ticho po búrke.

Konflikt nám tiež pomáha premáhať tuhosť a stať sa navzájom pružnejšími. Preto keď jeden z manželských partnerov vždy ustupuje druhému, len aby bol pokoj, nielenže sa vzdáva svojej vlastnej identity a sebaúcty, ale uspôsobuje druhého, aby sa stal ešte tuhším a ovládajúcejším. Je to škodlivý model, ktorý sa nachádza v niektorých manželstvách.

Keď máme vnútorný pocit, že niečo vo vzťahu nie je v poriadku – hromadia sa úzkosti, stupňuje sa vzdor alebo stávame sa čoraz podráždenejší pri zanedbateľných problémoch –, musíme sa pýtať, čo nás trápi, a potom začať o tom komunikovať s druhým.

Keď sa však zdráhame komunikovať a opomíname venovať pozornosť varovným signálom, koledujeme si o problémy. Niekedy vravíme, že nechceme druhého nahnevať alebo že sa bojíme, že zraníme jeho city. To sú však len výhovorky. Máme strach z konfliktu. Nachádzame sa v postoji popierania a oddávame sa racionalizovaniu. Keď dokážeme uznať, že ide len o strach z konfliktu, môžeme si byť navzájom nápomocnejší, keď sa pokúsime čeliť nepríjemným záležitostiam. Búrime múry odporu voči konfliktu, keď sa delíme o našu úzkosť z konfliktu.

Najčastejšie počúvam výhovorku, že dôvodom na vyhýbanie sa konfliktu je strach zo zranenia druhého. Ale to je zbabelý útek. Často maskujeme strach

z konfliktu pod rúškom toho, že je nekresťanské zraniť city iného. Myslieť takto znamená chybné chápať dôležitú náboženskú nauku. Niekedy sa bojíme zavrhnutia, vlastného zranenia, nelásky či straty sebakontroly, ba azda aj násilia.

Môže sa vôbec niekto v zdravom, úprimnom vzťahu vyhnúť bežným zraneniam, ku ktorým dochádza, keď máme byť navzájom bolestne pravdiví? Zranenie má do činenia s územím. Zranenie citov inej osoby nie je hriech! Vlastne takáto úprimnosť môže byť výrazom záujmu a lásky k druhej osobe. Vyhnúť sa však musíme vyjadreniu bolestnej pravdy zlomyseľnými slovami a nadávkami. Vtedy náš náprotivok počuje iba zákerný jazyk a nezachytí oznamované posolstvo.

Ježiš často ranil city ľudí tým, že bol úprimný, zároveň nám aj priamo povedal: „Pravda vás vyslobodí.“ (Jn 8,32) Nepovedal, že pravda nezraní. Hovoriť pravdu je naozaj neľahké, no alternatíva je pre nás a pre naše vzťahy oveľa zhubnejšia. Ako Pavol píše, hovorme si navzájom pravdu v láske (porov. Ef 4,15) – bez sarkazmu, zúrivosti alebo zo žiadostivosti mať navrch v debate. Keď sa nám nedarí hovoriť úprimne, nie je to len škodlivé pre druhého, ale aj hriech zanedbávania. Často sa stáva, že sa nevyužívajú príležitosti, kedy by mohlo dôjsť k novej zmene, vzrastu a vzhľadu u ľudí, ktorých sa to týka.

Konflikt nám tiež môže naznačiť potrebu zmeny, prispôsobenia sa, ba aj zmenu rol v rodine. Manželka môže potrebovať od manžela, aby sa s ňou delil o domáce práce, pretože aj ona pracuje mimo domu. Keď sa nenaplnia tieto jej potreby alebo keď jej partner je obzvlášť necitlivý voči jej emocionálnym potrebám, konflikt to odhalí a môže sa urobiť úprava. Na druhej strane keď partneri znova upadnú do mlčania miesto toho, aby sa zapojili do konfliktu, dokážeme pochopiť, prečo viac manželstiev zomiera v dôsledku mlčania než na násilie. Mnohé duševné choroby, napríklad depresia, a mnohé telesné ťažkosti sú nezriedka symptómami potláčaných citov, najmä hnevu, nespokojnosti, sklamaní a vyhýbania sa konfliktu.

Konflikt je nutný, môže však byť pozitívny a tvorivý. Môže byť odstupňovaný: jeden sa rozhodne prehovoriť s druhým a potom sa dohodne na vhodnom čase a mieste na rozhovor. Otázkou je, či chceme „bojovať“ čestne, alebo nečestne. Ak znova upadneme do starých negatívnych modelov konfliktu, nič nevyriešime. Pokrikovanie a vrešťanie, dramatizovanie či agresivnosť len znamenajú, že nikto nepočúva. Nadávky, urážky rodičov, pokusy zahanbiť robením nechutných prirovnaní, osobné útoky, obviňovanie, nezmyselné zveličovanie – všetky tieto spôsoby vzdávajú ľudí od naliehavých otázok a vedú k márnemu času, keď sa bráni >>>

Tancujúca trojica

■ Text: Sr. Mária Rušinová SSPS

■ Foto: Misijné sestry SSPS

V ostatnej dobe viac používame výraz „tancujúcej trojice“. Keď sa snažíme vniknúť do hĺbky tohto pojmu, začneme porovnávať, alebo v mysli sa nám vynára, čo všetko potrebuje človek, aby sa zapojil do tanca... Pamätám si, že ako mladé dievča, keď sme šli na zábavu, v mojich rokoch, počula som odporúčanie: „Keď chceš tancovať, nechaj sa viesť svojim partnerom.“ Často krát som to skúsila a veru, až som sa prekvapila, ako mi to šlo, ... aj keď nie som veľmi tanečný typ.

Prečo tento úvod? Keď som bola oslovená, aby som napísala niečo o mojom účinkovaní tu v Argentíne, prišla mi na um myšlienka „tancujúcej Trojice“. V Argentíne som 23 rokov a cítim, že je to presne tak, ako pri tanci: *nechaj sa viesť partnerom*, v mojom prípade je to Pán. Hlavne nechať sa viesť Duchom

Svätým a život sa plní neplánovanými prekvapeniami.

Pôsobila som v sociálno - pastoračných komunitách, v pastorácii povolání a práci s mládežou, ale aj vo formácii lídrov, aby ľudia vo svojej komunite boli protagonistami a povzbudzovali svoju komunitu pri katechéze, keď nie je prítomný kňaz; sprevádzať pri pohrebe modlitbou, ... Tiež som mala možnosť pracovať v nemocnici, kde som pocítila silu Pána, ktorý ide dva kroky predo mnou ... prečo? Som rehoľná sestra. Ľudia niekedy, keď pocítia dôveru v nás, tak cez nás vidia Boha. Pán sa sprítomňuje cez moju prítomnosť, vtedy cítim výzvu, že mám byť ako On; mať slová, gestá ako On; práve tu, kde mi zveruje svoju misiu ... *Tu vida senior es nuestra vida, tu mision es nuestra mision*. Tvoj život je náš život, tvoja misia je našou, mojou misiou.

Teraz som v provinciálnom dome Esperanza, Santa Fe, kde sa tiež nachádza oddelenie starších sestier Hogar San Jose. Prosili ma, aby som sprevádzala naše sestry v tomto období ich života. Pre mňa je to ako vojsť do nového tanca, do častí, ktoré nepoznám a sú pre mňa nové, takže v tomto tanci sa často nechám viesť Tým, ktorý je mojou posilou, mojím životným priateľom, Ježišom a Duchom Svätým.

V komunite je nás 17, tri sestry ležiace a 14, z ktorých 12 má nad 80 rokov. Najstaršia má 97 a ja som najmladšia, mám 53. Toto obdobie ich života je ako zber toho, čo sa sialo počas čias, kedy každá jedna sestra uskutočňovala svoj sen a osobným svedectvom, službou sprítomňovala Božie kráľovstvo, na mieste kde sa im

Pokračovanie zo strany 17

povešť alebo sa pozornosť obracia na druhoradé otázky, vyhýbajúc sa skutočným problémom. Odísť z prítomnosti druhého, odkrúčať preč, zmeniť tému, naniest ďalšie sťažnosti, zísť do starých nerozriešených problémov, používať všeobecné výrazy ako „vždycky“ a „nikdy“ – to sú scestné spôsoby, ako sabotovať konštruktívny konflikt. Avšak stojí za to podstúpiť riziko, že niekedy sa bojuje nečestne, a vyvolať konštruktívny konflikt. Bojovať čestne si vyžaduje istú mieru sebakontroly a sebadisciplíny.

Jedným z dôvodov, prečo máme toľko manželstiev s vážnymi problémami a vysoký stupeň rozvodovosti, je skutočnosť, že medzi dotknutými stranami je veľa problémov, ktoré ostávajú nerozriešené. Niektoré manželstvá sú od samého začiatku odsúdené na neúspech. Niektorí manželia nedokážu rozriešiť vzájomné konflikty, lebo sa nezaoberali vlastnými konfliktmi. Otázky ako nízke sebahodnotenie, neprimerané city ohľadom seba, hanba a vina nám bránia, aby sme sa pustili do zdravých rozporov.

Nasleduje niekoľko odporúčaní ohľadom poctivého konfliktu:

- Načúvaj druhej osobe sústredene.
- Požiadať o objasnenie toho, čo táto osoba hovorí, myslí si, cíti, vníma a potrebuje.
- Buď zdvorilý.
- Vyjadri svoj nesúhlas bez toho, žeby si to urobil nemilo.
- Nepoužívaj nadávky či urážlivý, sarkastický jazyk.
- Neprerušuj toho, kto hovorí.
- Zmierni precitlivenosť.
- Vo výrokoch nepoužívaj slová „vždycky“ či „nikdy“.
- Používaj výroky obsahujúce „ja“ miesto výrokov obsahujúcich „ty“.
- Keď sa konflikt vymyká spod kontroly, požiadať o oddychový čas, avšak určí čas na návrat ku konfliktu.

Všetky tieto postupy nie sú ľahké, môžu však byť úžasne nápomocné. ~

zverila misia. Mnohé zo sestier pracovali v základnej a strednej škole, v nemocnici a potom, keď už boli na dôchodku, začlenili sa do pastoračných komunít, kde boli veľkou pomocou pri sprevádzaní chorých, pri formácii katechéto, vedúcich spoločenstiev, atď.

Tak, ako pre život je potrebný kyslík, ja tiež cítim, že potrebujem niečo pastoračné. V našom susedstve je farnosť SVD a tak som sa spojila s katechétkami, ktoré navštevujú spoločenstvo, ktoré vzniklo na okraji mestečka pri opustenej železničnej trati. Ľudia obsadili terén a spravili si obydlie na prežitie. Venujem sa týmto ľuďom snažiac sa povzbudiť a povzniesť ich dôstojnosť, aby tým dali šancu a dovolili ísť do školy.

Katechétky sú väčšinou učiteľky, profesorky, ktoré milujú svoju profesiu a cítia to na každom kroku. Dávajú im svoj čas, rozprávajú sa s nimi, vypočujú tých, ktorí to potrebujú...

Takže, toľko troška, veľa? Toľko o mne z Argentíny, kde tiež ako misijná sestra služobnica Ducha Svätého zo Slovenska sprítomňujem naše malé, milé Slovensko. Tiež cítim ako výzvu premeniť slová z našej ostatnej XV. Generálnej kapituly na realitu:

„Ponorené do tanca/života Najsvätejšej Trojice, cítíme sa povolané realizovať prorockú cestu transformácie, aby sme sa stali melódiou súcitu v tomto svete.“ ~

Sr. Mária Rušinová SSpS

Apoštolská cesta Svätého Otca do Konga a Južného Sudánu

■ Text: Spracoval Martin Štefanec SVD

■ Foto: Vatica News

Svätý Otec František konal 40. apoštolskú zahraničnú cestu. Vybral sa do Afriky, do Konžskej demokratickej republiky a Južného Sudánu. Návšteva prebiehala v dňoch 31. januára - 5. februára 2023.

Návšteva Konžskej demokratickej republiky

Pápež František prišiel do Konžskej demokratickej republiky 31. januára a začal tak svoju 40. zahraničnú apoštolskú cestu a piatu cestu do Afriky. Pápež František dorazil do Kinshasy, kde začína svoju apoštolskú cestu do Konžskej demokratickej republiky. Po prilete prvých krokov pápeža Františka smerovali do prezidentského sídla tzv. Národného paláca ležiaceho na brehu rieky Kongo, kde Svätého Otca čakala oficiálna štátna privítacia ceremónia, súkromné stretnutie s prezidentom krajiny Felixom Tshisekediom Tshilombom i stretnutie s verejnými predstaviteľmi krajiny a diplomatickým zborom. „Som šťastný, že som tu, v tejto nádhernej a rozľahlej, zeleňou posiatej krajine“, skonštatoval Svätý Otec vo svojom príhovore a nezabudol vyzdvihnúť krásu a rôznorodosť Konžskej demokratickej republiky, ktorá sa nazýva aj zelenými pľúcami, keďže tropický prales v okolí rieky Kongo je po Amazónii druhým najväčším na svete. Na severe krajinu tvorí rovníkový les, v strede náhorné plošiny a zalesnené savany, na juhu hornatý terén a sopky, na východe jazerá a na západe veľké vodné toky s riekou Kongo, ktorá sa tu vlieva do oceánu. I napriek prírodnému bohatstvu je však krajina sužovaná viacerými problémami, spomenul Svätý Otec. „Konžská demokratická republika sužovaná vojnou, v rámci svojich hraníc naďalej trpí

konfliktami, nútenou migráciou a hroznými formami vykorisťovania, ktoré sú pre človeka i pre stvorenstvo nedôstojné. Táto rozsiahla krajina plná života... zasiahnutá násilím, sťaby úderom do pása, javí sa už dlhý čas akoby bez dychu.“

„A zatiaľ čo vy, Konžania, bojujete o zachovanie vašej dôstojnosti a vašej územnej celistvosti proti opovrhnutiu hodným pokusom o rozdrobenie vašej krajiny, prichádzam k vám v mene Ježiša ako pútnik zmierenia a pokoja. Veľmi som tu túžil byť a konečne prichádzam, aby som vám priniesol svoju blízkosť, náklonnosť a útechu celej Katolíckej cirkvi.“

Ste vzácnejší ako diamanty

Svätý Otec inšpirovaný prírodným a nerastným bohatstvom krajiny v príhovore opakovane použil symbol diamantu. Povedal: „Vaša krajina je skutočne diamantom stvorenia; ale vy všetci ste nekonečne vzácnejší než akékoľvek bohatstvo, ktoré vzíde z tejto úrodnej pôdy!

Som tu, aby som vás objal a pripomenul vám, že máte neoceniteľnú hodnotu, že Cirkev a pápež vo vás veria, veria vo vašu budúcnosť, v budúcnosť, ktorú máte vo svojich rukách a vy si zaslúžite do nej vložiť vlastnosti inteligencie, bystrosť a pracovitosti. Odvahu, konžský brat a sestra! Povstaň, vezmi späť do svojich rúk ako čistý diamant to, kým si, svoju dôstojnosť, svoje poslanie zachovať svoj domov v harmónii a v pokoji.“

Pápež zároveň apeloval, aby každý obyvateľ krajiny prispel svojím dielom k budovaniu pokoja, prostredníctvom zmierenia: „Násilie a nenávisť nech už nemajú miesto v srdci ani v ústach nikoho, pretože sú to neľudské a nekresťanské emócie. Paralyzujú vývoj a vedú nás späť do temnej minulosti.“ Svätý Otec poukázal na rozličné formy vykorisťovania, ktorými trpí celý kontinent. Ako povedal, po politickom kolonializme sa tu „rozpútal“ rovnako zotročujúci „ekonomický kolonializmus“. Táto drancovaná krajina nedokáže dostatočne ťažiť zo svojich obrovských zdrojov, zdôraznil pápež a dodal: „Nastal paradox, že plody jej pôdy ju robia „cudzou“ pre svojich obyvateľov. Jed chamtivosti zašpinil jej diamanty krvou. Je to dráma, pred ktorou ekonomicky vyspelejší svet často zatvára oči, uši aj ústa. Ale táto krajina a tento kontinent si zaslúžia byť rešpektovaní a vypočutí, zaslúžia si priestor a pozornosť: ruky preč

od Konžskej demokratickej republiky, ruky preč od Afriky! Dosť bolo udúšania Afriky: nie je to baňa, ktorú treba vykorisťovať, ani zem, ktorá sa má drancovať. Nech je Afrika hlavným protagonistom svojho osudul!

Nech svet nezabúda na túto krajinu a tento kontinent, vyzval ďalej pápež, pričom dodal: „Nech je Afrika úsmevom a nádejou sveta, nech znamená viac: nech sa o nej viac hovorí, nech má väčší význam a zastúpenie medzi národmi!“

„Drahí priatelia, nebeský Otec chce, aby sme sa vedeli navzájom prijať ako bratia a sestry jednej rodiny a aby sme pracovali na budúcnosti, ktorá je spolu s ostatnými, nie proti ostatným. «Bintu bantu»: tak veľmi efektívne vám jedno z vašich prísloví pripomína, že skutočným bohatstvom sú ľudia a dobré vzťahy s nimi.“

Pápež pred prítomnými autoritami zároveň zdôraznil, že „moc má zmysel iba vtedy, ak sa stane službou“. „Ľudia majú dôveru, keď cítia, že ten, kto im vládne, je im naozaj na blízku, nie z vypočítavosti alebo pre imidž, ale pre službu.“

Pápež všetkých vyzval nehľadať ľahký zisk, osobné či skupinové záujmy, ale skôr spoločné dobro a bezpečnosť ľudí. Zdôraznil aj potrebu starať sa o množstvo vysídlených a utečencov a „nenechať sa zmanipulovať alebo kúpiť tými, ktorí chcú udržať krajinu v násilí, vykorisťovať ju a robiť hanebné obchody“.

Svoj príhovor zakončil slovami: „Som s vami a modlitbou sprevádzam každé úsilie o mierovú, harmonickú a prosperujúcu budúcnosť tejto veľkej krajiny. Boh žehnaj celému konžskému národu!“

Južný Sudán - druhá etapa 40.

apoštolskej cesty pápeža Františka
„Modlím sa, aby všetci boli jedno“ (Jn 17) – bolo mottom druhej etapy 40. apoštolskej cesty pokoja pápeža Františka, ktorú začal 3. februára. Z Konžskej demokratickej republiky sa Svätý Otec presunul do juhosudánskej Džuby. Pápež návštevu konal spoločne s čelnými predstaviteľmi anglikánov a škótskych presbyteriánov (arcibiskupom Canterbury >>>

100 rokov od narodenia P. Emila Černaja SVD

■ Text: P. Martin Štefanec SVD

■ Foto: Archív SVD

Pripomíname si nedožitú sté narodeniny misionára Pátra Emila Černaja SVD.

Narodil sa 1. februára 1923 vo Svätom Kríži nad Hronom, toho času Žiar n. Hronom (Banská Bystrica). Do misijného domu vstúpil v Spišskom Štiavniku. Noviciát prežil v Misijnom dome na Zobore. Zmaturoval v Nitre roku 1945. Filozofiu absolvoval vo Vidinej, bohoslovie v Ríme. Vysvätený bol 10. marca 1951 v Ríme. Tesne po vysvätení bol poslaný na misie do Indonézie na ostrov Flores, kde pôsobil 20 rokov. Počas svojho pôsobenia tu postavil kostol, niekoľko kaplniek a škôl, ale aj kníhkupectvo a seminár pre kňazskú výchovu domorodcov. Po 20 rokoch odchádza na Filipíny. Do jeho tamojšej farnosti patrili aj prezident Filipín, od ktorého sa mu dostalo počty viackrát s ním povečerať. Z Filipín odišiel na 5 rokov do Spojených štátov

amerických, kde pôsobil medzi americkými Slovákmi, hlavne v mestách Chicago, New York, Cleveland a Pittsburgh. V roku 1975 odchádza do Austrálie na misiu medzi tamojších Slovákov v Sydney, Brisbane, Wollongongu a Canberre. Získal pozemok v Sydney a v roku 1982 dal postaviť slovenský kostol zasvätený sv. Cyrilovi a sv. Metodovi. V Austrálii zorganizoval zbierku na národný poklad, začo bol aj vyznamenaný. Roku 1993

mu pripravili Slováci žijúci v Austrálii dôstojné oslavy jeho sedemdesiatky. Vyzdvihovali nielen jeho starostlivosť o ich náboženské potreby, ale vyjadrili mu svoju vďačnosť i za upevňovanie národného ducha v ich rodinách. Šíril misijnú myšlienku v USA a mal na starosti Slovenské misijné oddelenie - Slovak Department - v Techny, ktoré zbieralo finančné príspevky pre slovenských misionárov. Slovenská provincia mu vďačí za to, že prevzal tento úrad na pár rokov po Br. Alojzovi Terendym, ktorý sa pre svoj vysoký vek musel toho vzdať.

Páter Černaj sa zaslúžil aj o postavenie nového kostola v jeho rodnom meste Žiar nad Hronom. V máji roku 2000 zomrel v štáte New York a pochovaný je v meste Chicago. ~

Pokračovanie zo strany 19

a moderátorom Generálneho zhromaždenia Škótskej cirkvi). Vo viac než 14 miliónovom Južnom Sudáne tvoria katolíci zhruba 50% obyvateľstva, vyše 30% vyznávači miestnych tradičných náboženstiev a 6% tvoria moslimovia. Hlavnými etnickými skupinami sú Dinka a Nuer.

Pretrvávajúce konflikty si vyžiadali množstvo obetí i vysídencov

Krajina oficiálne vznikla v roku 2011 získaním nezávislosti od Sudánu. Nepokoje a rozdelenia v nej však pretrvávajú aj naďalej. V roku 2013 prepukol konflikt medzi vojenskými lídrami odlišujúcimi sa etnickou príslušnosťou. Mierové snahy v krajine boli viackrát prerušené.

Sedem rokov konfliktu si podľa odhadov vyžiadalo 400 tisíc obetí a vyše dva milióny vnútorne vysídlených osôb, ďalšie 2,3 milióny boli nútené ujsť do susediacich krajín, najmä do Ugandy, ale aj do Sudánu a Etiópie. Krajina trpí aj dôsledkami klimatických zmien, postihnutá bola extrémnymi suchami i záplavami. Pandémia Covid-u 19 spôsobila zabrzdenie humanitárnej pomoci, ktorú potrebuje zhruba polovica obyvateľstva. Pomoc dnes potrebuje takmer 9 miliónov ľudí.

Vôľu navštíviť Južný Sudán Svätý Otec prejavil už viackrát. Spolu

s anglikánskym prímasom, canterburským arcibiskupom Welbym, tam plánoval ísť už v roku 2017, avšak nepriaznivá politická, bezpečnostná a humanitárna situácia cestu znemožnila.

V roku 2019 absolvovali politickí i cirkevní lídri Južného Sudánu vo Vatikáne niekoľko dňové duchovné stíšenie s cieľom prehĺbiť proces zmierenia v krajine. Pápež vtedy vykonal akt, ktorý sa vryl hlboko do pamäti všetkých účastníkov – pobožkal súperiacim politickým lídrom nohy.

S Južným Sudánom je hlboko spätý aj život a pôsobenie slovenskej misionárky a lekárky sr. Veroniky Ráčkovej, členky Misijnej kongregácie služobníc Ducha Svätého, ktorá zahynula po strelbe ozbrojencov na jej služobné auto 16. mája 2016.

Miestna Cirkev vznikla aj vďaka sv. Danielovi Combonimu

Prvá evanjelizácia územia dnešného Južného Sudánu nastala už v šiestom storočí, a to vďaka byzantským kňazom. Rozvinula sa tu cirkev s biskupmi, ktorí prešli pod Koptský patriarchát Alexandrie. Po páde kresťanského kráľovstva Núbia začiatkom 14. storočia v tejto oblasti kresťanstvo takmer vymizlo, zostalo tu len niekoľko františkánskych komunít. Nové snahy o evanjelizáciu územia nastali v polovici 19. storočia. Úspech zaznamenali najmä komboniáni - misionári a misionárky kongregácií,

ktorých zakladateľom bol sv. Daniele Comboni (1831-1881). Jeho zásluhou tu vznikla miestna cirkev.

Katolíci tu dnes tvoria 52% obyvateľstva, z kresťanov ďalej nasledujú anglikáni a presbyteriáni i ďalšie protestantské vyznania. Cirkev v Južnom Sudáne je rozdelená do 7 cirkevných oblastí a má 10 biskupov. Pôsobí tu 300 kňazov, vyše 200 rehoľníčok a zhruba 190 bohoslovcov.

Zásadná výzva k mieru

V šiestich dňoch návštevy Afriky sa pápež František snažil priniesť posolstvo útechy a nádeje pre obyvateľov Konzskej demokratickej republiky a Južného Sudánu.

Dôrazne a často hovoril o potrebe každého človeka podporovať mier vo svojom vlastnom živote aj vo svojich národoch. Jeho prvé verejné slová v KDR udali tón zvyšku jeho návštevy, keď prehovoril k civilným autoritám krajiny. „Táto krajina, taká obrovská a plná života, táto bránica Afriky, zasiahnutá násilím ako úderom do žalúdka, akoby už nejaký čas lapala po dychu.“ Hoci bol každý prejav určený inému publiku, pápež František ich vždy prekladal výzvou na zastavenie všetkého násillia v oboch krajinách a svoje verejné slová posilňoval gestami blízkosti.

Prevedenie posolstva na činy

Na jeho verejné omše prišli obrovské davы ľudí: v hlavnom meste DR Konga, Kinshase, s ním oslavovalo omšu vyše milióna ľudí a v Džube sa s ním zišlo asi 100 000 veriacich.

Keď pápežské lietadlo odlietalo z Džuby, povedal džubský arcibiskup Stephen Ameyu Martin Mulla pre národnú verejnoprávnú televíziu SSBC, že pápež František zanechal posolstvo nádeje a výzvu, aby obyvatelia Južného Sudánu zostali jednotní a usilovali sa o mier.

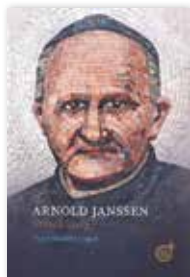
„Iba starostlivosťou o našich bratov a sestry môžeme tento mier skutočne uskutočniť,“ povedal. „Dúfame, že naši politickí predstavitelia posolstva Svätého otca náležite vypočujú, rovnako ako posolstvo Jeho Milosti arcibiskupa Justina Welbyho a Rev. Iaina Greenshieldsa.“ ~

100 rokov SVD na Slovensku
Ročenka mapuje pôsobenie a hlavné body verbistov počas 100 rokov na Slovensku. V tejto knihe sa dočítate o všetkých aktivitách misionárov. Množstvo fotografií zachytáva vzácne momenty zo storočného pôsobenia verbistov na Slovensku.

180; cena: 20 eur

Arnold Janssen – príbeh lásky
Peter Dušička a spol.

Kniha poukazuje na princípy lásky zakladateľa Spoločnosti Božieho Slova, sv. Arnoldovi Janssenovi (1837–1909). Jeho príbeh lásky k Bohu i ľuďom, húževnatosť a vytrvalosť inšpiruje a pohýna i mnohých súčasníkov k plnému životu.

142 strán; cena: 16 eur

Už nevládzem

Autor Anselm Grün, nemecký katolícky kňaz, pomáha čitateľovi poodhaliť nové skutočnosti o sebe, o človeku, o ľudskej osobe. Tento benediktínsky mních ide v ústrety čitateľovi a povzbudzuje čitateľa na ceste ako sa vysporiadať s únavou.

159 strán; cena: 13,90 eur

Tiché svetlo z Lúrd: Spomienky na Bernadetu

Jean-Baptiste Estrade
V Lurdoch roku 1858 plynie zima pokojne ako každá iná, až kým ľudí nerozruší zvesť o zvláštnej udalosti... V tom čase tu žije aj Jean-Baptiste Estrade – skeptický, až kým nie je svedkom zjavenia on sám...

188 strán; cena: 9,90 eur

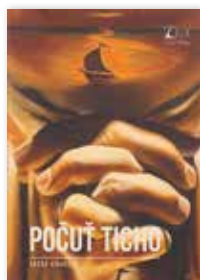

Múdrosť kríža

Marián Sivoň

40 rozjímaní nám dáva príležitosť prežiť pôstne obdobie ako čas prípravy a milosti. Múdrosť kríža, ktorá je pre mnohých bláznovstvom, nech nás povzbudzuje k pôstnym obeťam, sebazapieraniu i modlitbe.

153 strán; cena: 3,90 eur

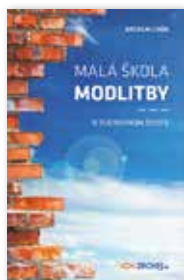

Počuť ticho

Jozef Kováčik

Ako znie ticho? Ohlušujúci tlkot srdca, netrepezlivé volanie na zmenu, neutíchajúci hlas svedomia či láskyplné volanie Boha. Ticho je dôležité, aby v ňom mohlo zaznieť slovo Najvyššieho.

218 strán; cena: 8,90 eur

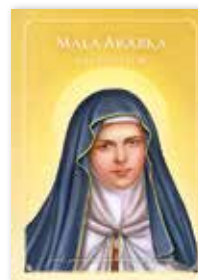

Malá škola modlitby

Anselm Grün

Autor nám v tejto knihe ukazuje spôsoby a možnosti, ako skrze modlitbu nadobudnúť v našom živote rovnováhu. Ako nastoliť harmóniu medzi nebom a zemou a objaviť vo svojom srdci miesto, kde v nás prebýva Boh.

174 strán; cena: 7,90 eur

Malá Arabka - Kvet Svätejzeme

Juraj Švec (ed.)

Kniha o Mariam Baouardyovej, ktorá sa už narodila ako zázračné dieťa – jej narodenie bolo ovocím modlitieb. Malá Arabka si o sebe nič nenamýšľala, ale obdarená extázami, stigmami a nadprirodzenými darmi prijímala Božiu vôľu.

85 strán; cena: 2,50 eur

Objednávaci kupón Objednávam si záväzne na dobierku uvedené tituly:

počet ks	stručný názov	cena
-		
-		
-		
-		

Meno a priezvisko:

Ulica:

Mesto, PSČ:

Podpis:

Tel.:

Tajomstvo utrpenia a kríža v živote sv. Arnolda

■ Text: P. Marek Vaňuš SVD

■ Foto: Archív SVD

Sme uprostred pôstneho obdobia počas ktorého sa pokáním očisťujeme a pripravujeme na slávenie veľkonočného tajomstva Ježiša Krista. Zamýšľame sa aj nad tajomstvom kríža v našom živote a učíme sa ho niesť v duchu slov Pána: „Kto chce ísť za mnou, nech zaprie sám seba, vezme každý deň svoj kríž a nasleduje ma“ (Lk 9, 23). Nie je to vždy ľahké, zvlášť ak nesieme ťažký kríž choroby či iného utrpenia. To, čo nám v takýchto situáciách môže pomôcť, je uvedomenie si, že nie sme jediní, čo trpia, a že je okolo nás mnoho takých, od ktorých sa môžeme učiť ako znášať kríže, objavovať v nich Pánovu blízkosť a premieňať ich na požehnanie. Jedným z takýchto učiteľov je aj sv. Arnold Janssen.

Arnold Janssen si v živote veľa vytrpel a prekonal oveľa viac bolestí, ako by sme mohli tušiť. Bolesti znášal ticho, avšak vo svojich listoch a prednáškach často písal o odovzdanosti do Božej vôle a požehnaní, ktoré pochádza z utrpenia, obety a kríža. Spomeňme len niektoré udalosti z jeho života.

Už pred otvorením misijného domu muselo byť pre Arnolda Janssena veľkým sklamaním a ťažkou skúškou to, že ho negatívne hodnotili tí, ktorí ho poznali. Od svojho rodného brata Wilhelma, ktorý bol bratom u kapucínov a nosil meno Juniper, počul slová: „Všetci sú presvedčení: Ty to nedokážeš! Je to určite iba jedna hlúpa myšlienka,

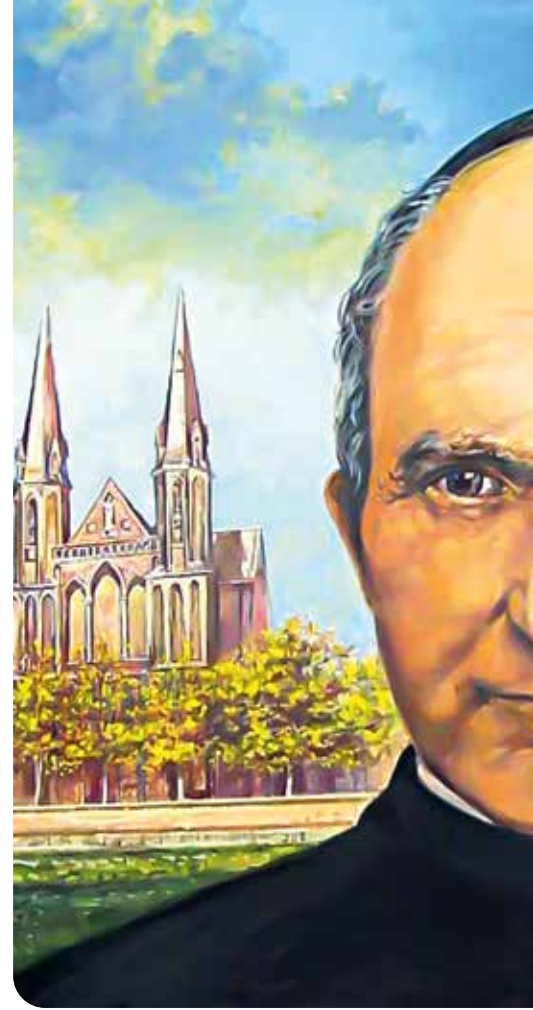
a preto sa radšej vzdaj svojich plánov.“ Takéto a podobné slová ho museli hlboko raniť a sklamať.

Podobne v tom istom čase mu jeden z jeho blízkych spolupracovníkov, Dr. von Essen, zasadil veľmi bolestný úder. Vo svojom časopise, čiže verejne, napísal: „Vy nie ste ten správny človek. Vy to nedokázete. Chýba vám pokora, životné skúsenosti a ľudia vás odmietnu!“ Je obdivuhodné, že Arnold aj túto urážku prehltol. Pomohlo mu v tom aj jeho silné presvedčenie, že v tom, čo podniká, koná nie svoju ale Božiu vôľu. To mu dávalo silu pokračovať v začatom diele. Preto sa nevzdal.

...Je obdivuhodné, že Arnold aj túto urážku prehltol. Pomohlo mu v tom aj jeho silné presvedčenie, že v tom, čo podniká, koná nie svoju ale Božiu vôľu. To mu dávalo silu pokračovať v začatom diele. Preto sa nevzdal.

Ťažký bol aj prvý rok po otvorení misijného domu, keď dochádzalo k častým nedorozumeniam ohľadom programu a celkovej vízie domu. Prezrádzajú to aj Arnoldove slová bratovi Juniperovi: „Ó, brat môj, cítim sa, akoby som bol ťahaný cez trnie,“ pri ktorých mu začali tiecť slzy.

Arnold sa spätne vracia do týchto rokov vo svojich spomienkach z roku 1899: „Človek to nepochopí, koľko som si vytrpel kvôli tým pomeroch. Často

som si povzdychol: ‚Ó, Pane a Bože. Či môže ešte niečo z toho vzísť?‘ Táto situácia vplývala zvlášť ubíjajúco na moje vnútro a nemožno sa čudovať, že som sa stal ešte chorľavejším, než som už bol. Viditeľne som začal chudnúť.“

Mohli by sme takto pokračovať vo vypočítavaní ďalších bolestí a krížov, ktoré niesol počas svojho celého života. Ale o to nám nejde. Chceme skôr poukázať na to, ako sa on s tým všetkým vysporiadaval čo si aj my môžeme vziať do nášho života. Je obdivuhodné, že s tým všetkým neskončil, nezatrpkol, nezostal nahnevaný na „zlý svet“ a ani sa nezačal izolovať od ľudí. Práve naopak. Nadalej pokračoval a budoval svoje dielo, ktoré obdivuhodne rýchlo vyrástlo a rozšírilo sa na všetky kontinenty. Arnold však zároveň aj dozrieval v trpezlivosti a dôvere v Boha.

Čo mu však pomáhalo znášať utrpenia? Mohli by sme povedať, že to bolo viacero čností a postojov, ktoré v sebe rozvíjal a ktoré mu aj pomohli nahliadnuť do tajomstva kríža. V prvom rade to bol duch modlitby, o ktorom hovorí:

DAROVALI NA MISIE, MISIJNÝ DORAST, MISIJNÉ DOMY

Všetkým darcom vyslovujeme Pán Boh zaplatí!

Čitatelia Hlasov z Nemšovej a Klúčového 157,-€ • Odberatelia Hlasov Šala 200,-€ • Odberatelia Hlasov Cífer 237,-€ • Kolektív lásky Liptovská Teplička 260,-€ • Odberatelia Hlasov Zemplínska Teplica 100,-€ • Spoločenstvo ruženca Lučatín 20,-€ • Ružencové spoločenstvo Dobrá Niva 50,-€ • Odberatelia Hlasov Mútne 190,-€ • Odberatelia Hlasov Parchovany 100,-€ • Ružencové bratstvo Hrnčiarovce nad Parnou 50,-€ • Ružencové bratstvo pri RKC Žilina 100,-€ • Odberatelia Hlasov Ivanka pri Dunaji 264,-€ • Čitatelia Hlasov, Posla a ruženca Lokca 40,-€ • Ružencové bratstvo pri Kostole sv. Ignáca z Loyoly Leopoldov 200,-€ • Odberatelia Hlasov Modrá nad Cirochou 60,-€ • Odberatelia Hlasov Leopoldov 274,-€ • Čitatelia Hlasov Horný Vadičov 50,-€ • Čitatelia Hlasov Mikušovce 20,-€ • Rodiny Deviatnika Kolta 80,-€ • Bohuznáma Golianovo 10,-€ • A. Smolková Vidiná 50,-€ • Bohuznáma Veľké Zálužie 40,-€ • Odberatelia Hlasov Melek 60,-€ • ZKS Centrum Nitra (ÚC - 4) 75,-€ • Odberatelia Hlasov Ivanka pri Nitre 162,-€ • Odberatelia Hlasov Veľký Lapáš 100,-€ • M.B. Veľký Lapáš 35,-€ • M.B. Veľký Lapáš 10,-€ • H.D. Veľký Lapáš 15,-€ • A. F. Veľký Lapáš 10,-€ • E.H. Veľký Lapáš 10,-€ • S.M. Veľký Lapáš 30,-€ • R.P. Veľký Lapáš 60,-€ • V.P. Veľký Lapáš 25,-€ • J. Š. Veľký Lapáš 50,-€ • P. Bohu vďačná Veľký Lapáš 100,-€ • Odberatelia Hlasov Divina 277,-€ • r. Luprichová 100,-€ • J. Mravcová Teplička nad Váhom 20,-€ • M. Králiková Teplička nad Váhom 20,-€ •

„V súčasnom utrpení má Boh určite svoje láskyplné úmysly. Objavíme to až po mnohých modlitbách. Preto nie je možné, aby sme to považovali za nešťastie.“ Arnold sa aj rád a často modlieval pobožnosť krížovej cesty. Takto sa spájal s trpiacim Spasiteľom, čerpal od neho útechu a silu a pripodobňoval sa mu.

Ďalej to bola jeho pokora, ktorá mu pomáhala znášať poníženia a pokorenia. Jeho túžba plniť Božiu vôľu vo všetkom a presvedčenie, že Boh to vždy s ním myslí dobre, a že aj terajší kríž je zárodokom ďalšieho požehnanja mu pomáhali ustáť aj tie najťažšie skúšky. Svojich spolubratov povzbudzoval: „Duša, ktorá dokáže uprostred utrpenia zvolať s Jóbom: „Aj keď si ma udrel, budem ti dôverovať,“ veľa získa zo všetkého utrpenia a protivenstiev. Usilujme sa objať kríž, ktorý nám Pán dáva, a s láskou pobozkať jeho drevo.“

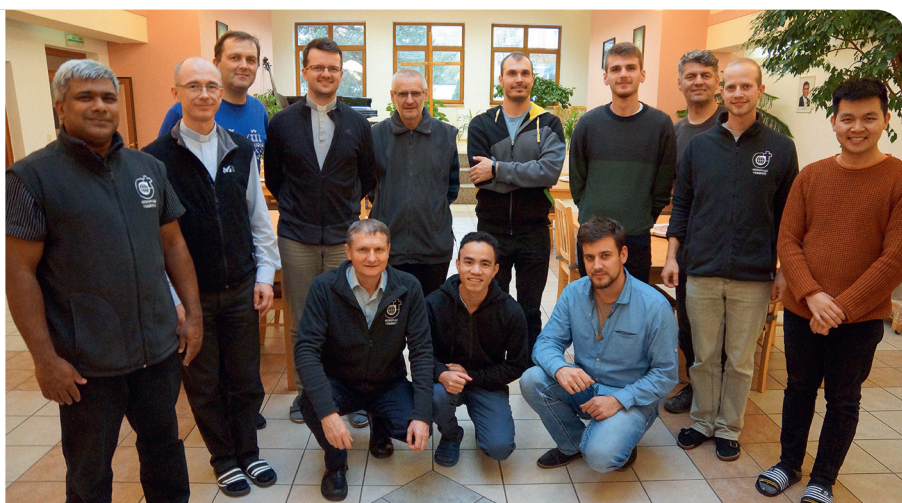
Môžeme tiež povedať, že to bol živý osobný vzťah ku každej osobe Najsvätejšej Trojice, ktorý živil jeho neotrasiteľnú dôveru v Boha a udržoval ho v stálom spojení s prameňom milosti a sily. Arnold hovorí: „Kto miluje Boha, dôveruje mu. Kto mu nedôveruje, ten ho ani nemiluje.“

Arnold nám týmto zanechal dôležité duchovné dedičstvo: príklad ako niesť životné kríže a pritom duchovne rásť. Pekne to charakterizuje aj dekrét Lamentabilis vox z roku 1942, ktorým sa začal proces jeho blahorečenia: „Pri budovaní misijného diela narazil na nespočetné ťažkosti a veľa si vytrpel. Všetko to znášal a prekonával s nezlomnou silou a neotrasiteľnou dôverou v Boha, ktorý práve týmito ťažkosťami a útrapami skúšal jeho čnosť tak, ako sa skúša zlato v peci; a bohato a zázračne požehnával jeho dielo.“ Kiež by sme sa aj my učili od neho! ~

„Vydavateľ časopisu spracúva mnou poskytnuté osobné údaje na účely zasielania predplateného časopisu. Predplátením sa stávam zaplatením určenej sumy. Mám právo požadovať od prevádzkovateľa prístup k poskytnutým osobným údajom, právo na opravu osobných údajov, právo na vymazanie osobných údajov, právo na obmedzenie spracúvania osobných údajov, právo namietať spracúvanie osobných údajov, právo na prenosnosť osobných údajov, právo podať návrh na začatie konania podľa Zákona 18/2018 Z. z. U prevádzkovateľa nedochádza k profilovaniu. Spracúvanie poskytnutých osobných údajov môže prevádzkovateľ vykonávať aj prostredníctvom ďalšieho sprostredkovateľa. Beriem na vedomie, že moje osobné údaje nebudú poskytnuté iným príjemcom bez môjho súhlasu.“

Predplatné na rok 2023 je 12 eur
Číslo účtu Spoločnosť Božieho Slova
IBAN: SK950900000005029115971
(Slovenská sporiteľňa)

Chceš sa stať misionárom?

„Hľa, tu som, pošli mňa“ (Iz 6, 8)

Spoločnosť Božieho Slova prijíma mladých mužov, ktorí majú záujem stať sa misionármi, kňazmi alebo rehoľnými bratmi.

Sme rodinou svätého Arnolda Janssena, muža s veľkou túžbou po záchrane ľudí všetkých národov.

Sme rodinou s trvalým rozhodnutím žiť pre misie Ježiša Krista.

Sme rodinou ľudí mnohých národov s povolaním od Boha slúžiť tým, ku ktorým nás posielala.

Príhlášky do Spoločnosti Božieho Slova posielajte do 30. apríla 2023

Adresa: P. Pavol Kruták SVD, Misijný dom Matky Božej, Kalvária 3, 949 01 Nitra

Podmienkou k prijatiu je úprimná túžba nasledovať Krista v službe bratom a sestrám, fyzické a psychické zdravie, maturita a život viery.

Viac informácií nájdeš na www.verbisti.sk

ODOSIELATEĽ:
Spoločnosť Božieho Slova
Misijný dom Matky Božej
949 01 Nitra – Kalvária 3
„D+4“

POŠTOVNÉ ÚVEROVANÉ
949 04 NITRA 5